

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

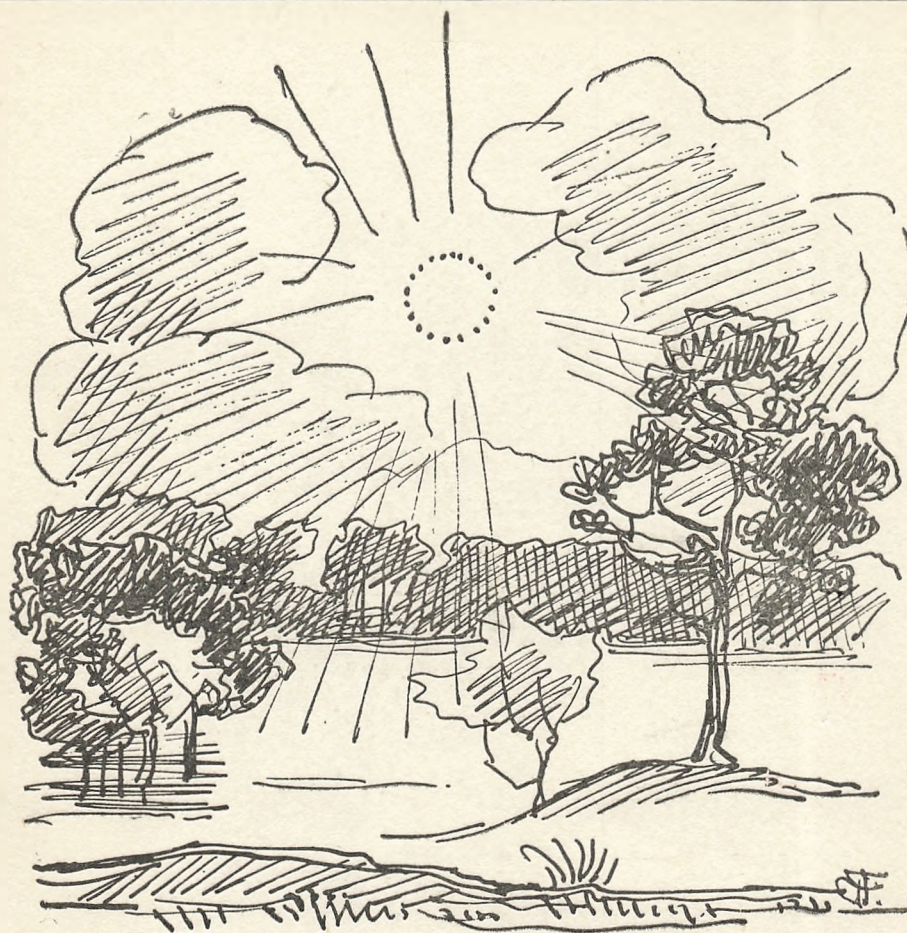
Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Årsskrift

HØNG-SAMFUNDET

- HØNG STUDENTERKURSUS -

1950

ÅRSSKRIFT
FOR
HØNG-SAMFUNDET
1950

Indhold

	Side
Fremtidens land?	3
Af forstander <i>J. H. Monrad</i>	
Jul 1950	8
Af fru <i>Ingeborg Munk</i>	
Ejlif Jørgensen	10
Af fuldmægtig, cand. polit <i>Ivar Munk</i>	
Årgang 1920 melder sig	13
Af <i>H. A. Simonsen, D.C.</i>	
Ud i den vide verden	15
3 år i Grønland	
Af pastor <i>W. Kolpen</i>	
Provinsjournalist	
Af journalist <i>Gunnar Petersen</i>	
Mindeord	25
Et år er gået	27
Af forstander <i>J. H. Monrad</i>	
Årsberetning fra <i>Erania</i>	35
Ved stud. art. <i>E. Rechnagel</i>	
Fra — om — til gamle kammerater ...	37
Ved cand. mag. <i>Esmen Eriksen</i>	
Elevforeningen	41
Ved cand. mag. <i>Esmen Eriksen</i>	
Til medlemmerne	43
Af redaktionssekretær <i>Hans Bagge</i>	
Medlemsliste	44
Meddelelser.	

Fremtidens land?

BEFRIELSENS begejstring behøvede ikke fem år for at afløses af en trykkende angst, den følelse, man kan have før et optrækkende uvejr. I denne vor situation reagerer nogle, vel i en slags selvforsvar, ved at skubbe alle tanker om den ubehagelige fremtid fra sig. Man skal jo leve, tænker de, og hvorfor tage bekymringerne på forskud. Andre søger en slags trøst over den truende fremtid i en gransken af, hvad den synes at ville bringe. Er man klar over, hvad der kommer, kan man bedre tage sine forholdsregler, medens omvendt det ukendte ved en fare gør den dobbelt uhyggelig.

Ikke alene statsmændene, men ogsaa forfatterne forsøger sig som sandsigere. Til de sidste hører blandt andre *George Orwell*, der i sin bog *1984* søger at forlænge linierne fra i dag en menneskealder frem i tiden.

Den verden, der vises os, er ikke hyggelig. Småstaterne er slugt. Tilbage er tre giganttriger: Østasien, hvor Kina er den stærkeste magt, Eurasien med Rusland som kernen, omfattende ogsaa fastlandseuropa, og endelig Oceanien, Atlanterhavsmagterne. Handlingen udspilles i den sidste af staterne, i London.

Demokrati i vesteuropæisk forstand er der ikke mere noget, der hedder. *Store Broder* står i spidsen for landet. På plakater kan hans brede ansigt ses overalt og ser alt. Ingen undgår følelsen af at have hans vagtsomme øjne hvilende på sig. På billeder, mønter, frimærker, bøger, faner, kort, cigaretter, alle vegne ser man hans billede. Ham selv derimod har ingen set, men det hedder sig, at han har ledet partiet altid. I virkeligheden er han et begreb, ikke et levende menneske.

Det er partiet, der styrer alt. Inderpartiet er de to pct. af befolkningen. Dets magt er ikke arvelig i slægterne, men grupperne fornyer stadig sig selv ved optagelse af friske medlemmer og består derfor til hver en tid. Dens mænd nyder mange personlige fordele. De udgør samfundets hjerne.

Hænderne er de 12 pct. i yderpartiet. De alene er de lavere embedsmænd. Også de har visse personlige fordele fremfor de sidste 86 pct. af folket, proletarerne, hvis opgave i samfundet det er at formere sig og at arbejde.

Samfundet er befriet for kapitalismens tryk. ENGSOC hedder systemet i sit eget forkortelsessprog. De brede lag bliver dog ikke anset for modne til at deltage i styrelsen og opdrages derfor slet ikke politisk. De styrende lader folkets lidenskaber få afløb i spil og erotik.

Administrationen varetages af fire ministerier med de meget sigende navne MINIPAX for fred, d.v.s. krig, MINIRIG for økonomiske spørgsmål, MINISAND for propaganda og MINIKÆR for ro og orden.

Oceanien er altid i krig. „Krig er fred“ hedder et slagord. To af kæmpestaterne slår sig på ethvert tidspunkt sammen mod den tredie, men grupperingen skifter ustandseligt. En gennemført propaganda sørger for, at skiftet sker uden besværligheder for folks

hukommelse og sympatier. Ingen af magterne vil nogensinde kunne sejre. Staterne er trods nederlag så store, at de aldrig helt kan udslettes. Motiverne til krigene er ikke økonomiske, da de store områder er selvforsynende. Krigene er nærmest indre affærer, beregnet på at lade de herskende beholde magten. Den industrielle revolutions produktionsforøgelse kunne i og for sig nok gøre alle rige, men det er i magthavernes interesse, at de ikke bliver det. Gennem den bestandige krig kan overskudsproduktion da forvandles til savn, der hjælper med til at holde arbejdslaverne nede. Krig gør det nemlig psykologisk troværdigt, at de få privilegerede beholder magten. Kampene står om nordpolsegnene og subtroperne, medens kerneområderne er ret uberørte af krigen, bortset fra nogle V-bomber, der måske affyres af de regerende selv for at holde befolkningen i stadig skræk og få den til at stramme sig an.

MINIRIG skal sørge for, at de nødvendige varer produceres i henhold til talrige produktionsplaner. Statistikken viser også bestandigt glimrende resultater. Der fabrikeres altid mange pct. flere sko, end der skulle efter planen, skønt halvdelen af befolkningen går barbenede. De nødvendige ting er tit ikke til at få, og husene forfalder, inden de pågældende kontorer får givet deres tilladelse til de reparationer, hvortil der alligevel ikke er materialer. Alt er rationeret, og ingen har mere end eet sæt tøj, en partioverall. Partimedlemmer kunne dog få sejrsgin og sejrscigaretter. Inderpartiets luksus virker så meget grellere, fordi den til baggrund har alle de andres grå fattigdom.

Alligevel synes proletarerne at leve lykkeligt, forsåvidt som de gennem den systematiske ødelæggelse af alle minder om fortiden og den fuldstændige afspærring fra udlandet er uden muligheder for at få at vide, at også deres kreds kunne leve lykkeligere og bekvemmere. De kan kun se, at alt stort og godt kommer fra magthaverne, alt ond og dårligt fra det gamle system.

Partimedlemmerne får derimod gennem deres arbejde mulighed for i hvert fald på deres begrænsede arbejdsfelt at se bag kulisserne. Men det bliver umuliggjort at drage nogen konsekvens af den eventuelle farlige viden gennem den stærke begrænsning af ytringsfriheden. Tankepolitiet ser alt og hører alt gennem de mikrofoner og teleskærme, der findes overalt både ude og inde. Foruden at teleskærmen kan se og høre, virker den også som højttaler, der kan brøle befalinger eller advarsler til den enkelte. Og kun inderkredsen kan lukke for skærmen. Der er således absolut intet, der hedder privatliv.

Det falder i god tråd hermed, at der ustandseligt arrangeres „spontane“ optog og demonstrationer, møder og partiarrangementer. Hjemlivet er smuldret, og ægteskaber stiftes og opløses såre let. Alt, hvad der kan minde om kærlighed, som kunne knytte mennesker sammen, banlyses naturligvis. Ægteskabets eneste berettigelse er at skabe den kommende slægt. Afkommet opluges hurtigst gøriligt af partiets yngsteafdelinger, „Spionerne“, hvis medlemmer systematisk beretter forældrenes ytringer og reaktioner videre uden mindste skrupler. „Se henrettelser, se henrettelser“ plager de forældre om. Kønndrift og forældrekærlighed bunder ganske vist uudrydelig dybt i menneskers sind, men kan afreageres ved hjælp af den gennemorganiserede førerdyrkelse — med tilsvarende hadøvelse overfor modstanderen, dagligt ti minutters raseri gennem radio og fjernsyn mod statens og Store Broders fjende, en mystisk Goldstein og hans hemmelige broderskab.

Tanker er ikke længere ens egen hemmelighed. Taleskærmen afslører som en anden

løgnetektor ubarmhjerntigt enhver kættersk mine, „ansigtsforbrydelse“, eller forræderisk hjertebanken. „Tankeforbrydelser“ opdages altid. Alle mistænker alle, og tilværelsen er derfor glædesløs. „Proletarer synger, fugle synger, men partimedlemmer ikke.“ „Nu om stunder var der frygt, had og smerte, men ingen ophøjede følelser og ingen store eller dylbe følelser.“

Under disse forhold er det ufarligt at give proletarerne tankefrihed, for de *kan* ikke tænke. Partimedlemmerne kan tænke, men de må ikke. De forhindres deri ved *dobbelttænkning*, en virkelighedskontrol, hvorved man overbeviser sig selv om, at det, man læser, er sandhed. Selvom man godt véd, at noget andet er sandhed, glemmer man dette virkelig sande og glemmer, at man har glemt. Man tror virkelig til slut, at ministerierne for fred, sandhed og rigdom ikke arbejder for det modsatte. Og afspærringen fra fortid og fremmed samtidig gør det umuligt at finde et sammenligningsgrundlag til afprøvning af det, man ser og hører.

Hertil kommer en bevidst forandring af sproget til meget faa ganske entydige ord, hvorved man fuldstændig forhindres i at forstaa gamle tekster og meddelelser. Betydningsnuancerne forsvinder, og det bliver umuligt at diskutere andet end de allersimpleste ting. De styrendes recept er, at „uvidenhed er magt“. Viden giver kun vaklen i afgørelsen.

Når det sker, at nogen forbryder sig, tager det sidste ministerium, MINIKÆR, sig af de ulykkelige i *glædeslejr*. Der opløses de, ikke alene som personligheder — at være det består deres forbrydelse jo netop i — men også som levende væsener. De ophører på enhver måde at eksistere, også mindet om dem opløses.

I dette for os forfærdende samfund viser Orwell nu forskellige mennesker. De er ikke skildrede som enkeltindivider, men mere som typer.

Der er *O'Brien* — fra inderkredsen. En stor og kraftig skikkelse, lysende intelligent. Alle indvendinger mod systemet har han gennemtænkt, og han har lammende svar på dem alle. Uden vaklen er han partimand til fingerspidserne. En uhyggelig type, fordi han midt i sin djævelskhed ejer evnen til at vinde menneskers fortrolighed.

Og der er *Parson*, den fedladne, i yderkredsen uendelig ivrig i partiets tjeneste, altid optaget af at organisere alle de frivillige foranstaltninger. Ikke mindst opdrager han sin børn til gode „spioner“. Ynkkelig, da børnene en skønne dag angiver ham for at have snakket over sig i søvne.

De fleste sløves, fordi de med sig selv véd, at alt det, der siges, er løgn. „Netop fordi de ikke forstod noget, lykkedes det dem at bevare deres forstand. De slutte simpelthen alting, men det gjorde dem ingen fortræd, fordi de intet absorberede af det, på samme måde som et frøcorn kan passere ufordøjet gennem en fugl.“

Efternavnet er en lille tjenestemand med det symbolske navn *Winston Smith*. Efternavnet, det almindeligste af alle, siger os, at han må tænkes at være et ganske almindeligt menneske. At han har fornavnet tilfælles med frihedens utrættelige forkæmper, siger vel, at de måske også har andet fælles. Modsat *O'Brien* er han spinkel og underernæret med kløende, aldrig lægende skinnedenssaar. I kroppen har han det altså ikke, men derimod i sindet: midt i kollektiviseringen er han individualist. Han fører endda en dagbog, som han betror sine „hemmelige“ tanker. Han er kritisk overfor systemet, men kan på den anden side ikke lade være med at deltage i partiforetagen-

derne sammen med de fuldttroende. Og det er umuligt for ham at undgå at blive grebet af massefølelsen. Øjnene røber dog alligevel en vis vantro, og selv mener han at kunne se også på andres øjne, om de hykler. Han husker sine forældre, men de er udrensede, for at han selv kunne stige op i partiet. Han havde været gift med Katharina, „den menneskelige lydstrimmel“ kaldet, åndeligt et mønsterpartiproduct, som han forlængst har forladt i lede ved dets hulhed.

Han føler sig uendelig ensom midt i fællesskabet. Forgæves søger han et livsindhold, for eksempel i foredrag („om ENGSOC og skak“) eller ved at samle på små unyttige ting. Han er en passiv natur, hvem alt forekommer håbløst. En gammel børneremse om kirkeklokker, som han ikke kan huske, betegner den tabte verden, han søger efter.

Forfatteren lader ham da møde en ung pige. Hun bærer det kærlighedsforjættende navn *Julia*, og i kærligheden forsøger de sammen at finde noget, der er stærkere end systemet. Kærligheden til medmennesket søger de i et mystisk broderskab, de indføres i. Dets formål på langt sigt er at styrte partistyret gennem at give medlemmerne klar besked på, hvordan Store Broders samfund er indrettet. Dermed skulle modstandsviljen mod det vækkes. Men først og fremmest søger de styrke i kærligheden til hinanden. De må stjæle sig til deres kortvarige møder — til samtaler „i rater“, for sæt, man opdagede dem. De er ganske klare over, at deres hengivelse til hinanden også er en politisk handling rettet mod partiet. Selvom de aldrig tænkte på at organisere en revolution, vidste de godt, „at fra det øjeblik, man havde erklæret partiet krig, kunne man godt betragte sig som lig“.

Naturligvis tog tankepolitiet dem, og de kom under O'Briens varetægt i MINIKÆR. Nu skulle det vise sig, om de kunne bestå den store prøve. På forhånd mente de, at „følelserne kan de ikke påvirke. Hvis man føler, det er værd at holde fast ved det menneskelige, selvom man ikke opnår noget ved det, har man vundet over dem“. Kærligheden skulle altsaa besejre alt.

Orwell lader os derpå følge Winston Smith gennem fængslet. Skildringen er rystende i sine enkeltheder, og torturen får det resultat, som al tortur tilsidst må få overfor ethvert menneske. Winston bryder sammen menneskeligt og åndeligt. Gennem frygtelige lidelser bringes han til at fornægte alt og angive alle. Det gælder kærligheden til broderskabet som til Julia. Derefter omvendes han i flere omgange. Først lærer han at glemme fortiden, så lærer han rent forstandsmæssigt at forstå partistandpunkterne, tilsidst lærer han også at godtage dem som sine egne. Han græder, ikke længere af smerte eller af frygt for smerte, men af anger og ønsker kun sit nakkeskud. Først med angerstadiet har partiet nået sit mål. Det straffer nemlig ikke en synder, der er trodsig. Det ville kun være at gøre de gamle systemers dumhed om. Derved skabes kun martyrer og nye syndere. Officielt vil partiet blot helbrede. Derfor får man synderne til at angre, altsaa også Winston. Og dette knækkede menneske sender man så med al dets ynkelige skyldbevidsthed tilbage til verden igen. Winston træffer igen Julia, men hun har gennemgået det samme som han, og påny er de helt fremmede for hinanden. De har mistet evnen til at komme i forbindelse med andre mennesker. — Intet har kunnet modstå partiet. Massen har ubarmhjertigt sejret over enkeltmennesket.

Det er ikke ved sine litterære egenskaber, at 1984 virker så ætsende stærkt, som den gør. Handlingen selv er meget spinkel og personerne yderst skematiske. Bogen er som

en noget ubehjælpsoni dramatisering af en afhandling om samfundsspørgsmål, i sin formentlige overdrivelser mindende noget om *Kravtsjenkos* og *Koestlers* bøger om kommunismen, men uden disse forfatteres tone af bittert personligt opgør.

Det er netop ved sin upersonlige tone, at bogen virker. Det forfærdelsens, uvidenheds og håbløshedens samfund, Orwell skildrer, føles som den nøgternt logiske konsekvens, såfremt bestemte træk i samfundene om os og også i vort eget får lov til uhindret at udvikle sig videre. Bag al karrikatur føler man med gru, at sådan kan det komme til at gå.

Men er det da nødvendigt, at det kommer til at gå, som det skildres? Er der slet intet håb om en anden udgang? Forfatteren tror det tilsyneladende ikke. For hvorfra skulle fornyelsen tænkes at komme? Han lader Winston og Julia finde deres kærlighedsfristed i et proletarkvarter. I en vis medfølelse med proletarerne drøfter de, om en fornyelse kunne tænkes at komme fra den kant. For selvom kapitalisternes magt var brudt, var det jo aldeles ikke underklassen, der var kommet til magten. Men de kommer til det mistrøstige resultat, at det vil den heller ikke nogensinde komme. Det ville være en umulighed, fordi det herskende fåmandsvælde havde midler til at holde proletariatet nede i en sådan uvidenhed og social nød, at der ingen kræfter ville være tilovers til en afkastning af åget, i den grad er magtdyrkelsen for magtens egen skyld sat i system indenfor en snæver kreds. „De vil aldrig gøre oprør, før de er blevet sig deres styrke bevidst, og de vil ikke blive sig deres styrke bevidst, før de har gjort oprør.“ —

I sin pessimisme viser Orwell os, at selv så stærke og værdifulde kræfter i livet som kærligheden til et andet menneske og som broderskabsfølelsen ikke kan bestå overfor gennemmond tvang. Menneskelige onde kræfter sejrer over menneskelige gode kræfter. Men så meget stærkere maner hans bog os til af yderste evne at forhindre, at vi i passiv selvpogiven glider ind i et samfund som det, han skildrer. For er vi først så langt, synes alt håb ude.

Men endnu en ting bider man mærke i. Som Orwell stiller forholdene op, er der kun tale om rent menneskelige kræfter overfor kræfter af samme art. Der regnes ikke med kræfter udenfor eller ovenover den menneskelige verden. Emnet strejfes et enkelt sted, men fejles til side. „Tror du på Gud?“ „Nej!“ Hvilket tages som en selvfølgelighed, der ikke behøver nærmere kommentar. Men kan man lukke af for dette spørgsmål på denne måde? Givet er det, at der er mennesker, for hvem Gud er en virkelighed i deres liv, og historien viser, at han også var det for mange af dem i deres død. Martyrerne lod sig ikke knække. Orwell giver ikke nogen som helst trøst, men mon der ikke alligevel ligger et håb i det, at

Det er blandt folk et gammelt ord:
Hver djævel har sin tid.
Men vist er det, tabt har enhver,
der gik med Gud i strid. — — —

Og tror du på den kærlighed,
han elsker støvet med,
da læg og rejs dig i hans ånd,
vær ej for støvet ræd!

J. H. MONRAD.

Jul 1950

DA JEG I SEPTEMBER var i Høng til efterårsmøde, strålede blomster og frugter omkap, og træerne stod i deres fylde. Nu er det ikke sådan mere. Det regner og blæser, og bladene rasler af. Vi kan synge med digteren:

„Dybt hælder året i sin gang,
snart ødes mark og lund.
Farvel med al din lyst og sang,
du korte sommerstund.“

Det er trist at give afkald på alt det skønne og se de nøgne grene titte frem, men vi kan så også følge forfatteren, når han minder os om, hvad der kan trøste, og da kommer han julen i hu, når han synger:

„Jeg véd, hvor glæden har sit hjem,
når øde mark står hvid.
Hint frydekor fra Bethlehem
forstummer ingen tid.“

Ja, det er godt at have noget i vente, når en lang mørk tid står for døren,

„når dagen bliver så mørk og grå,
tågen ligger på græs og strå,
svøber sig om vor rude,
træerne står derude
i haven så mørke og øde,
men hjertet favner en skat,
det er julen, vi går i møde.“

Så gælder det om, vi kan tage imod den, og det vil adventstiden hjælpe os til.

Vi forstår jo nok, hvor trange tider det var, inden den første jul kom til jorden. Jødefolket sukkede under Romerågets tryk. Vi har selv i besættelsestiden prøvet, hvad det vil sige at være under fremmedherredømme. Men der var også meget andet, der gjorde tiderne mørke. Døg havde jøderne forjættelsen om Messias, der skulle komme, og barnet, der skulle fødes, og det var deres trøst, og endelig kom så den velsignede julenat, da „den mørke vrå blev lysets hjem“. Kunne vi få julebudskabet på en dejligere måde, end da engelen i lysets klædebon forkyndte: „Se, jeg forkynnder eder en stor glæde, som skal være for alt folket. Eder er i dag en frelser født, som er den Herre Kristus i Davids stad,“ og så englesangen: „Ære være Gud i det høje, fred på jorden og i menneskers velbehag.“

Hvad skulle vi stakkels mennesker have gjort, dersom det ikke var blevet jul, dersom vi ikke havde lært Vorherre at kende gennem hans liv på jorden og gennem hans gerning i menigheden, hvor vi i dåben bliver viet til at være Guds børn, så vi får forvisning om, at om vi end dør, skal vi dog leve, og at vi kan mødes med vore kære i de evige boliger. Det er kærlighedens evangelium, som vi også får bekræftet i Vorherres egne ord til Nikodemus: „Saa højt elskede Gud verden, at han hengav sin søn den enbårne, at hver den, som tror på ham, ikke skal fortabes, men have det evige liv.“

Hermed sendes min hjerteligste hilsen med ønsket om en glædelig jul og et godt nytår for alle gamle og nye elever og lærere og alle, der er knyttet til gymnasiet. Tak for al venlighed og en hjertelig tak for blomsterne, jeg fik fra årsmødet i Høng-samfundet. Det glædede mig meget.

Deres

INGEBORG MUNK.

Ejlif Jørgensen

KORT FØR PINSE afgik lektor *Ejlif Jørgensen* ved døden. Det måtte gøre et stærkt indtryk på hans elever, at denne usædvanlig energifulde og varmt følende mand ikke var mere.

Ejlif Jørgensen blev født i Høng 1. august 1887 som højskoleforstander *Anders Jørgensens* yngste søn og følte sig stærkt knyttet til sin barndoms egn. Efter i 1913 at have bestået skoleembedseksamen i matematik og fysik, blev han lærer ved broderen, *Johannes Jørgensens* nylig oprettede gymnasium i Høng og virkede i denne stilling, til han i 1918 blev forstander for Aagaard højskole.

Da Johannes Jørgensen døde i efteråret 1918, blev cand. mag. *I. C. Jacobsen* leder af gymnasiet, der fortsat havde til huse i realskolens bygninger indtil 1920. Det blev da fundet mest praktisk at skille de to skoler, og gymnasiet rykkede ind i afholdshotellet overfor jernbanestationen. Gymnasia-sterne var naturligvis optaget af at skulle „på hotel“, og forholdene måtte blive mere pensionsagtige end på den gamle skole. *I. C. Jacobsen* var ugift, og husholdningen blev forestået af frk. *Skræntskov*. Savnede man end et hjemshygge, kunne det have sin særlige charme, at forstander, lærere og elever levede under de samme forhold. *Jacobsen* var en dygtig sproglærer og stod i et venligt forhold til eleverne. Elever fra disse år vil også mindes *P. J. Pedersen*, kaldet „theolen“, der ikke virkede stort ældre end de mere modne blandt gymnasia-sterne og derfor ikke havde vanskeligt ved at falde til blandt disse.

Skoleundervisningen fandt endnu en årrække sted i realskolens lokaler, og gymnasia-sterne, der nogle gange om dagen passerede byens hovedstrøg, blev et karakteristisk led i den lille bys gadebillede.

Den under verdenskrigen opståede højkonjunktur var ikke ganske afklinget, og det første hold gymnasia-ster, der rykkede ind i den gule bygning, „la Bastille“, som de kaldte den,

Ejlif Jørgensen

var særdeles elegante. Man skulle se dem på vej ned ad den bugtede hovedgade iført flotte ulsters, gamacher og en lille spanskrørsstok med læderrem koket vippende i den ene behandskede hånd. Det undrede ikke, at kønne pigeansigter kom tilsyne i vinduerne, når dette optog, der næsten kunne indlægges i det dengang så højt æstimerede Scala-theater, passerede revue. Men tiderne skiftede, forholdene blev mere jævne, og stridhårede bondesønner erobrede mere af billedet, hvilket næppe har forringet dette.

I 1922 blev Ejlf Jørgensen forstander for gymnasiet, og det pensionatsagtige præg blev afløst af et mere hjemligt. Vel har gymnasiet alle omskiftelser tiltrods haft sit særpræg som et ægte født barn af højskolen, men man følte dog, at et nyt tidsafsnit blev indledet ved Ejlf Jørgensens tiltræden. Allerede indledningstalen lod forstå, at han var en mand, der havde en mening med at drive skole. Vældigt tempo og koncentration var der over hans timer. Mest kom han ved sine fag i berøring med matematikerne. For at komme mere i kontakt med de nysproglige overtog han et år også historieundervisningen.

Man må ikke tro, at Ejlf, som vi elever kaldte ham i omtale, så sin opgave afsluttet med det pensum, vi skulle igennem. Han sigtede videre. Når man sad og rystede ved matematiktimens begyndelse, kunne det hænde, at der blev tændt et varmende festblus. „Jeg har fundet et lille guldkorn, som jeg ikke vil beholde for mig selv,“ sagde Ejlf. Så drog vi i samlet flok op til kaffe med wienerbrød og cigarer i skolens spisestue, og Ejlf læste op af en tidsskriftsartikel, der kunne være af almen interesse. Glæde spredte Ejlf også ved uventet at hyre et par lastbiler ud til sommerhuset ved stranden. Det var beundringsværdigt, hvad han kunne overkomme. Han fulgte med i litteratur, politik og tidens øvrige kulturliv. Hans Hartvig Seedorff, der havde sit digteriske gennembrud under første verdenskrig, blev yndet læsning blandt gymnasiasterne. Minsandt, om ikke Ejlf magede det så, at denne beundrede lyriker og verdensmand en aften stod på tribunen i gymnasiets daværende sal og foredrog sine digte:

Styrmand Andersson er kommen,
han har megen mønt på lommen,
ja, han stråler som en guldfisk
som en funklende sardin . . .

Begejstringen blandt gymnasiasterne var formidabel. Ejlf Jørgensen ville gerne vække elevernes interesse for det åndsliv, han selv levede så stærkt med i, og han åbnede gæstfrit ved „onsdagsaftenerne“ i salen gymnasiets døre for byens folk. Ejlf holdt foredrag om Bjørnson og Henrik Pontoppidan og læste op af deres værker. Under jordkampen i Sønderjylland omkring 1926—27 gennemgik Ejlf med vågen nationalfølelse hele sagen med sine elever.

Sang og musik hører til de lyse minder fra disse år. Selv var Ejlf sangbegavet og blev assisteret af sine to musikalske svigerinder. Gymnastik og sport havde Ejlf's interesse. Med sit vidt spændte interesseområde havde han gode muligheder for at komme i kontakt med eleverne. Ejlf var en udpræget ener, der ofte gik sine egne veje og kunne være vanskelig at følge. Men han ville gerne tjene fællesskabet og var i ganske sjælden grad en ydende mand. Et helt kapitel for sig var skolens baller. At tænke sig en højskolemand, der var indstillet paa, at gymnasiasterne skulle have bal hver måned!

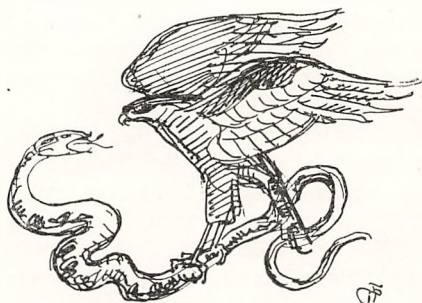
Forståeligt nok blev dette senere indskrænket, også af den praktiske grund, at salen blev ombygget til undervisningslokaler. Disse baller var meget festlige og Ejlf holdt udmærkede festtaler, der røbede, at hans sind var på bølgelængde med ungdommens festglæde. Han ønskede et rent og harmonisk ungdomsliv for sine elever. Da nogle — iøvrigt ret fiktive — vers i „Skærsilden“ lod formode, at der dyrkedes nogen flirt, inviterede Ejlf os ind i sin dagligstue. Aftenen blev indledet med sangen: „Habor kom fra Norges fjelde, Signe sad i Danevang“, hvorefter Ejlf læste op. Aftenens tema var forholdet mellem de to køn og faren ved at indlade sig med så mange, at man står tomhændet, når man møder den rette. Det var naturligvis et stort opbud i en temmelig lille anledning, men man må sætte de mennesker højt, der har bevaret sindets evne til reaktion usvækket. Alt for mange bliver hurtigt ligeglade og passive. Aftenen var et smukt udtryk for, hvor stærkt de unges ve og vel lå Ejlf på sinde. Det ville være forståeligt, om en så viljefast mand, der af sit ganske hjerte deltog i kampen for, at de opbyggende kræfter måtte sejre over de nedbrydende, ved påbud og forbud søgte at tvinge sin vilje igennem, men den vej gik Ejlf nødig, og kun hvor det var nødvendigt for at opretholde skolens orden. Hans omsorg for eleverne ytrede sig oftest som en venlig indbydelse, for han var en både frisindet og god mand. Ejlf ville gerne vise vej til værdierne, men var aldrig påtrængende, og gymnasiasterne fik rig lejlighed til at leve deres eget liv. Han kunne blive utålmodig og irriteret, når eleverne ikke var på højde med situationen, men stillede altid de største krav til sig selv. Havde Ejlf taget fejl, sagde han åbent til eleven: „Så er det Dem, der har ret og mig, der har uret“.

Ejlf øvede en virksom indsats ikke alene ved skolerne i Høng og Herning, men også i politik og litteratur. Således havde han påtaget sig den meget brydsomme og lidet taknemmelige opgave at være kandidat for det radikale venstre i Skjern-kredsen, og har sikkert sat stemmetallet i vejret. Hans sans for natur og historie, hans digteriske trang fandt et stemningsrigt udtryk i romanen om den gamle jydsk hærvej: „Vejene synger“.

Denne rigt udrustede mand, der aldrig sparede sig selv, kan karakteriseres ved ordene:

allid brændende — allid ydende.

IVAR MUNK.

Årgang 1926 melder sig

HVIS MAN spørger sin vinhandler om årgang 1926, slår han op i en lille bog, der hedder „Vin“, og udtaler: Årgang 1926 frembragte svære, tunge rødvine med megen sødme og aroma. De var sent flaskemodne til brug. Hvidvinene var af fremragende kvalitet.

Nogenlunde samme beskrivelse kan vist anvendes om Høngs studenter fra 1926.

Man kan godt inddele holdet i de blodrige rødvine og de blodfattige hvidvine.

Om os alle gælder dog, at vi var sent flaskemodne. Det gik så vidt engang, at vor højtelskede forstander Ejlf Jørgensen ikke alene måtte servere dejlige menneskebjere for os alle, men også give mange af os undervisning i at drikke af flaske. Sådant var han. Vi havde såmænd bare flyttet et sommerhus for ham. På den anden side var han altid ivrig efter at advare os imod de farer, der også i Høng — i al fald i 1926 — lurede på ungdommen. Engang stod vi i vort bedste søndagstøj og glædede os til at komme til bal på det mondæne Høng hotel. „Hvad skal I nu lave“, spurgte forstanderen. Det lyseste hovede svarede: „Vi skal hen og danse og sådan noget.“ Straks tog Ejlf Jørgensens faderinstinkt overhånd, og hans formanende ord lød: „Det er udmærket at danse; men dette „sådan noget“ skal I være forsigtige med.“ De her omtalte studenter var de svære og blodrige.

Andre foretrak den meget sværmeriske spadseretur til Tissø, medens nattergalen slog sin vemodige trille, og ulden voksede på fårene. Den voksede, så man næsten kunne høre det. Der var noget eksotisk ved den matte måne, der altid var hængt ud. Den lignede en æske Høng Camembert.

Hvor var vi glade og kåde, men hvor syntes vi, livet var hårdt og brutalt imod os. Alene den tanke, at man når som helst kunne løbe den risiko at blive hørt i de uregelmæssige franske verber. Hvis ikke nogen har fjernet min franske grammatik, så hænger den endnu på vognmandens lille hus i gården. Sidst, jeg sendte den en venlig tanke, var i Paris, hvor en taxachauffør skældte mig ud. Hvor savnede jeg da frk. Sørensen. Hun kunne vel nok have givet ham igen. Jeg var nærmest døvtum. Siden har jeg haft elever i fransk. Eller Munks verdenshistorietimer. Mere herlig skikkelse kan man forgæves lede efter resten af sit liv. Når han havde hørt alle de andre, plejede han at sige: „Nå, ja, så bliver vi vel nødt til at høre Simonsen“; men han var aldrig glad for det, og så kom jeg op i Napoleon, ham med kagerne, hatten og cognac'en. Ham kender da enhver. Flere af vore dygtige historikere gik det ilde; men det var ikke Munks skyld. Mange af de årstal, han lærte os, sidder den dag i dag trods alle forsøg på at glemme dem. De var talrige som lus i en vagabonds armhuler, og de sidder lige så fast.

Der er kun een fejl ved os fra Høng: „Vi ser for lidt til hinanden“, som Hans Kurt synger så smukt. Måske kan jubilæet føre os sammen igen. For vi var virkelig en flok

rare drenge og piger. Mindes I „Mørne“, der boede på „Møen“, Noni Hartnack, som alle var forelsket i, Ega Wamberg med drengefrisure, om hvem vi sang: „Oh, drengepige, du er dog det lækreste, den sødeste, den fineste, den smækreste“. Der var de blide altid smilende Eva Bernholm og Inge Marie Jørgensen og Ida Jensen, der trods sin jydsk afstamning var så flink til fransk.

Drengene vil jeg ikke komme nærmere ind på; men jeg vil håbe, vi alle mødes i Høng til 25 års jubilæet og derefter fortsætter det afbrudte bekendtskab. Det er mig en gåde, hvorledes „Erانيا“ har klaret sig uden os. Er „Skærsilden“ lige varm? Vi får se. På gensyn.

H. A. SIMONSEN, D.C.

Ud i den vide verden

3 år i Grønland

Pastor W. Kolpen, student fra 1932, fortæller her ud fra egne indtryk om Grønland og de gennemgribende forandringer, der er ved at ske deroppe.

DET ER MED EN VIS modvilje, man idag tager til orde om Grønland. De sidste par år har bragt så meget nyt om landet, så det må være vanskeligt for den uheldede og ukyndige at finde ud af, hvad han egentlig skal tro om spørgsmålet. 3 år er heller ingen lang tid at skaffe sig en virkelig basis for en objektiv bedømmelse af alle forholdene i det grønlandske samfunds struktur, men på den anden side er det nok nødvendigt, at man prøver på at kaste lys ind over det mørke, som kendskabet til grønlandske forhold er i det danske folk, hos læge som lærde.

Beskrivelser.

Der findes mange beskrivelser af Grønland, og de kastes ud over et publikum, der ingen forudsætninger har for at dømme om, hvad der er sandt og usandt deri. 1. Ekspeditionsfolkene bøger behandler sjældent det, vi forstår ved Grønland, hvilket omfatter Vestgrønland og de beboede dele af Østgrønland. Derfor vil deres bøger meget sjældent bringe læseren nogen oplysninger om det egentlige Grønland. 2. I Grønland plejer man at bruge betegnelsen „sommerfugle“ om de folk, der hver sommer kommer på gæsteeoptræden i kolonierne, er et par måneder i landet og straks er i besiddelse af al viden om forholdene. Deres udtalelser om Grønland fremkalder ofte hovedrysten blandt de fastboende. 3. Folk, der for år tilbage har tilbragt få eller mange år i landet, nedfælder i alderdommen deres indtryk i memoirer, men resultatet er i reglen blot romantik, der giver læseren indtryk af, at Grønland er det glade smils boplads med leende naturbørn, Hawaii om igen. Desværre er der stadig folk, der mener, at sådan er Grønland. 4. I de senere år er Grønland blevet oversvømmet af folk, der opholdt sig i landet nogle måneder som håndværkere eller lign. på et bestemt sted. Ved hjemkomsten lod de sig interviewe, ja en enkelt skrev endda en bog, men fejlen derved var, at man generaliserede ud fra kendskabet til en enkelt koloni, og det kan nu aldrig blive sandheden om Grønland. 5. Og endelig findes der de folk, der i kortere eller længere tid har siddet i ansvarlige stillinger i landet og været problemerne inde på livet, samtidig med at de har været dybt interesserede i dem. De har ikke ladet sig sløve af forholdene, men erhvervet sig et solidt kendskab til samfundet, men også en vis tilbageholdenhed overfor at publicere deres viden, som sjældent var optimistisk. Trods alt må man vist sige, at disse sidste er bedst funderede, og det er i al beskedenhed mit håb, at jeg hører til denne kategori.

Naturindtryk.

Grønland er jo et vældigt land. Vi danske, der er vant til vore 43,000 km² og slet ikke finder det så ringe, fatter slet ikke, hvad et land på mere end 2 millioner km² er. Ganske vist er det meste af landet dækket af is og kun 333,000 km² er isfrit, men alligevel er det ufatteligt. Kun små 22,000 mennesker bor langs den uhyre kyststrækning, og man ikke det er tvivlsomt, om Grønland skulle kunne blive stedet, hvor en befolkning på

Der plukkes fugle

bare det dobbelt kunne trives? Sydspidsen af landet ligger på højde med Oslo og det nordligste ikke så langt fra Nordpolen. Landet omkranses af is, på østkysten storisen, der kommer ned fra polområdet og volder vanskeligheder for skibsfarten i Sydgrønland i en væsentlig del af året. Vestisen lægger sig om efteråret fra Thule og ned til Holsteinborg-Sukkertoppen og muliggør slædefarterne på isen.

Mit første indtryk af Grønland var tagen ved Kap Farvel. Den skjulte de majestætiske forbjergsfjelde ved Statenhoek og gav een det indtryk, at der måtte være is i nærheden, selvom det var i slutningen af juli måned. Det var der også. Der dukkede et isbjerg op, så vældigt og skønt, at det måtte gøre det dybeste indtryk på een at se dette uhyre. Der var en portal i det, så stor, at det gode skib Disko kunne sejle gennem den, men man lod være! Snart nok lærer man, hvor farlige disse tilsyneladende så rolige kolosser kan være, og mange er de liv, de har kostet. Man tror, at isbjerge er hvide, men det er ikke ganske rigtigt, de er selvfølgelig også hvide, men oftere har de fantastiske farver i grønt, jade og blåt. Den farligste form for is er dog vist krystalisen eller sortisen,

der har samme farve som vandet og derfor ikke kan ses om natten. Støder man ved nattetid på sådan en klods, skal den endda ikke være så stor, før det er ude med ens skib.

Når man nærmer sig landet, som større skibe i reglen holder sig i 10—15 sømils afstand fra, ser man indlandsisens imponerende, uhyre, grålighvide kappe, og kommer man nærmere, som jeg engang gjorde oppe i Umanakfjorden, ses de skønne gletschere komme glidende ud over kanten. Gletscherne er randede af mægtige skærvebunker, og man skønner rigtigt, hvad årmillionernes slid mod stærke klipper har betydet. Desværre fik jeg aldrig set verdens største gletscher i Jakobshavn kælve, men når små gletscheres kælven lyder som kanontorden, hvordan må det så ikke være i Jakobshavn. Når Kælvningen foregår, brækker fjeldene, der pludselig bæres af vandet, af, og kalven ligger og ruller rundt indtil den har fundet balancen, mens vandet sættes i ganske alvorlig bevægelse, og det er bare om at holdt godt af, for en båd er en meget svag nøddeskal overfor disse kolosser. Lyset, som isen udsender, er meget voldsomt. Min fotocelle har aldrig registreret slige lysmængder, som i nærheden af indlandsisen.

Kysten fra Kap Farvel til Upernavik — det stykke jeg har set den — er meget afvekslende og storlået, nogle steder ret lav, andre steder høj og vild som ved Hamburgerland nord for Sukkertoppen. Tager man ind i fjordene, sejler man i sin lille båd mellem høje fjelde, der har lidt vegetation ved foden, men ellers er bare sten, sten og atter sten, grå, sorte, rødlige og blåagtige eller som i Umanakfjorden lysegrå, hvad der for-

tæller, at der er marmor i fjeldene. På Diskøen og fastlandet overfor lyser fjeldene een i møde med en sølsom purpurglans, som jeg ellers kun har set på gamle belgiske korbåber. Der er kul i fjeldene og måske også andre gode sager, desværre er det bare for dyrt at udvinde. I bunden af fjordene strømmer lakseelvene mod havet, og store mængder af laks og ørred går op i søerne og gyder, og ingen lækkerbidsken er så efterspurgt og mundvandfremkaldende som en stor, nyrøget skællaks fra Kapisigdlit i Godthåbsfjordens bund. Højsletterne mellem Sukkertoppen og Godthåb har mangfoldige rener, der i månederne august—september er verdens lækreste spise. Om vinteren fanges velsmagende ryper i de sneklædte fjelde, og til havs er det en dejlig sport fra båd at skyde alke og edderfugle. Sæler og bjørne er ikke så hyppig spise, som folk tror, de fleste grønlandere har aldrig set en bjørn. Hval i en koloni er en begivenhed, der er som et sydlandsk karneval med noget krydret duft og med spækglinsende og mattakædende grønlandere, udstyret med livsfarlige knive, der bevæger sig i betænkelig nærhed af deres små, geleagtige næser. Alt det, der om sommeren ikke er lige lysteligt at skue, iklædes om vinteren sneens store, tilhyllende kappe, og navnlig i fuldmånenætterne, når nordlysene i stærke farver står hvælvet som et telt op mod nordstjernen eller farer af sted i forrygende hast, er landskaberne så betagende, at ord ikke mere slår til til at beskrive naturens storhed og pragt, samtidig med at man kan have en fornemmelse af noget overvældende uhyggeligt og stort, imod hvilket man selv er et usselt lille fnug. Lad mig, før jeg slutter dette afsnit, korrigere en misforståelse, der er temmelig generel at møde, nemlig den, at det ikke blæser i Grønland. Vi havde i marts 1950 i Julianehåb en tre dages storm med en næsten konstant vindstyrke på 55 sekundmeter, og 30 sekundmeter svarer til vindstyrke 12 efter Beaufort-skalaen. Jo, det blæser godt i Grønland.

Befolkningen.

De oprindelige beboere var eksimoer, men idag er de borte, og kun ordet er tilbage som skældsord. Befolkningen kalder sig grønlandere, kalådtlit, og er et blandingsfolk af grønlandsk-eskimoisk, hollandsk, engelsk og dansk oprindelse. Om der har fundet nogen raceblanding sted mellem eksimoer og nordboer vides ikke, men siden hvalfangerne og danskerne kom til landet, er blandingen foregået med rivende hast. Når folk herhjemme siger om en grønlander, at han slet ikke ser grønlandsk ud, så er forklaringen altså ganske ligetil. Det er jo andre steder fra en erfaring, at blandinger ikke altid er heldige, men i Grønland må blandingerne siges at være bedre, jo flere der er af dem. Af grønlandserens egenskaber vil jeg nævne hans charme og venlighed, men tilføje, at den kun eksisterer så lang tid, der ikke stilles krav til ham, der er imod hans ønsker, planer og forstand. Grønlanderne er glade naturbørn, noget man ikke gerne må sige, for selv tror de, at de er meget oplyste og med på noderne. Han vil gerne arbejde, men i sit eget tempo, og når han har lyst til det, og får han ikke lov til det, bliver han eddikesur og meget stejl, soraerpok-ker (går sin vej) uden skrupler. Ja, han er end ikke bange for at sabotere arbejdet, hvis det morer ham. Han lever i nuet, tænker kun på dagen idag, men sjældent på i morgen, hvilket ofte forårsager nød ved vintertide. Han har — desværre må vi ofte tilføje — ingen ansvarsbevidsthed eller forståelse for nødvendigheden deraf, hverken overfor lønnet arbejde, motorbådspasing, hus og hjem, eller overfor vore ting. De bedste grønlandere er klar over dette forhold og sørger derover, fordi de er klar over, at netop disse faktorer er afgørende for, om grønlanderne skal kunne klare den nye tids krav, eller om de skal „falde af i svinget“. Jeg skal også nævne en anden og ligeså vigtig faktor: forholdet til spiritus. Det er sådan, at alt sættes til side for at skaffe spiritus, der i sandhed er en for landet ødelæggende gift. Grønlanderne bliver under indflydelse af spiritus i endnu højere grad end europæere utilregnelige og meget kedelige at have med at gøre. Har han opbrugt sit kvantum, der hidtil har været uddelt efter mærkelige skalaer, tager han sin tilflugt til hjemmebrygget øl, der kan laves på malt eller i mangel heraf på bolsjer, og som, især når det undergæres, kan afstedkomme en „hurtig jordforbindelse“. I sandhedens interesse må det dog siges, at det eksempel, de danske i landet har givet grønlanderne, i flere tilfælde har været yderst uheldigt, og de mange danske håndværkere, der for tiden opholder sig i landet, gør ikke

Med et grønlandsbarn i rygposen

forholdene bedre. I det hidtil anførte med hensyn til grønlandserens karakter må det bemærkes, at det gælder fortrinsvis om kolonigrønlandseren. Befolkningen ved udsteder og bopladser har bevaret mere af det oprindelige i sig og er derfor mere sympatisk, men til gengæld også mere bundet af fortids traditioner og vil derfor uden tvivl have eller få store vanskeligheder at kæmpe med under nyordningen, som han ikke forstår noget af.

Erhverv.

Grønlandseren har hidtil været fanger, d. v. s. at han har levet af jagt og fangst. Han så ned på den, der tog tjeneste hos danskerne som „lejet“ eller bestillingsmand, og nægtes skal det ikke, at der er en vis charme over fangerens liv. Han havde, da der var sæler nok, en vis rigdom, og man så op til ham, men nu er sælerne få, og hans tilværelse er fattig, kun nok til dagen og vejen, ja ofte ikke engang det. Han bor i elendige sten- eller træhuse, som vi ikke ville putte vort fjerkræ i. Vor huspolitik, om man overhovedet kan tale om en sådan, er et sørgeligt kapitel, som vi har grund til at skamme os over, men som nu endelig ser ud til at skulle afløses af plan og orden. Fremtidens erhverv

er for grønlandseren fiskeri, der er den vigtigste og måske eneste faktor af betydning i Grønlands fremtidige økonomi. Siden torsken dukkede op, grundet på den klimatiske forandring, der er begyndt for 30 år siden, har grønlandseren mere og mere indrettet sig på fiskeri, først med små, dårlige robåde, men efterhånden med nogenlunde motorbåde, der vel efterhånden vil blive afløst af rigtige, søgående kuttere. Det er ikke småsummer, der fiskes hjem hvert år, og der kan godt blive tale om velstand for den dygtige fisker, der i løbet af en sommer kan fiske mellem 10 og 40 tons fisk. Ved siden af torskefiskeriet spiller rejefangst og hajfangst en betydelig rolle, især er leveren af hajen værdifuld. Ved siden heraf er mange og vel nok de bedste beskæftiget som bestillingsmænd ved handelen, som tømrere, smede og bødkere, butiksfolk og forskelligt andet. Kvinderne spiller også en rolle som arbejdskraft, især ved skibslosning, noget der ikke altid er et lige opbyggeligt syn. Mange kommer efterhånden på studieophold i Danmark, både som lærere og håndværkere og meget andet, men det er sjældent at se, at de anvender deres derved erhvervede viden til gavn og oplysning for deres landsmænd.

Sundhedstilstand.

Målt med dansk målestok må sundhedstilstanden siges at være slet. De elendige husforhold kan ikke andet end udklække tuberkulose, der da også trives i uhyggelig grad. Mindst $\frac{4}{5}$ af sygehusenes senge er optaget af tb-patienter, og det er formentlig ikke få,

der går løs med tb. Sygehusene er for små og dårlige, lægerne skifter altfor tit, men nyordningen skulle forhåbentlig bringe afgørende nyt på dette felt. Den hyppigste sygdom efter tuberkulosen er gonorrhoeen, der er frygteligt udbredt og af grønlænderne ikke regnes for noget, men som ikke kan undgå at få uheldige følger for folket, hvis det ikke tager sig selv i nakken og finder frem til en anden moral. Det grønlandske folk er meget modtageligt for sygdomme, som de fleste naturfolk iøvrigt, og en epidemi vil altid være sikker på mange ofre, således tog en kighosteepidemi sidste år alene i Julianehåbs distrikt 33 spædbørn, mange steder hele årets avl af spædbørn. Forbedrede boligforhold vil antagelig give en voldsom stigning i sundhedstilstanden, og man må håbe, at det må lykkes at opvække grønlænderen til forståelse af hygiejnens betydning.

Skoleforhold.

I en befolkning på 22,000, fordelt på 200 pladser, er det en selvfølge, at oplysningsforholdene må blive meget forskelligartede og mange steder ligefrem dårlige. Skoleforholdene bliver nyordnede fra i år, idet der netop er udnævnt en skoledirektør. Ved kolonierne vil der blive skoleinspektører, men iøvrigt vil det nok være lidt tidligt at tale om, hvad skolen kan blive under nyordningen. Indtil nu har provsten været skolens øverste leder, idet kirken og skolen har været samme institution. Præsten har været stedlig skoleleder, og har også været bedst egnet dertil, idet det først de seneste år er blevet almindeligt at udsende danske lærere til koloniernes børneskoler for at undervise i dansk. Indtil 1928 undervistes der ikke i dansk i børneskolen, og det er provst Aage Bugges store fortjeneste at have indført danskundervisningen i skolen. Børneskolen underviser i 7 år i grønlandsk, dansk, regning, religion, skrivning og ved de større skoler i historie, naturhistorie og geografi, men iøvrigt er undervisningen jo undergivet lærerens begrænsning.

Lærerne kaldes i reglen kateketer. Deres uddannelse kan dels skyldes seminariet i Godthåb, hvor de går i 6 år fra 14—20 år, dels en kateketskole, hvor de går i 1½ år. Ved de mindste steder har man blot lærere, der ingen uddannelse har udover deres børneskoleviden, og sådanne steder lærer børnene f. eks. ikke dansk. Den grønlandske læreruddannelse svarer naturligvis ikke til dansk lærereksamen, hvorfor man i de senere år er begyndt at sende de bedste fra seminariet i Godthåb hjem til uddannelse ved et dansk seminarium. Det skulle med årene give en god grønlandsk lærerstand, men det ligger i sagens natur, at der er lange udsigter, før man kan regne med en god skole. De grønlandske børn er meget søde, trods deres pjalter, lus og fnat, men man vil næppe med rette kunne kalde dem intelligente m. h. t. lærdom, men vel m. h. t. jagt og anden naturidræt. Det er tanken at dele skolen i en A- og B-skole, A-skolen for de børn, der ikke skal eller kan lære dansk, og B-skolen for de bedre begavede børn, der fra 9 års alderen skal have deres meste undervisning på dansk. Det er nemlig de grønlandske landsråds ønske, at børnene skal lære så meget dansk som muligt, men praksis er bare ikke så ideel, idet grønlænderne for de flestes vedkommende er meget imod at tale dansk. Dog er det min opfattelse, at Grønlands fremtid helt afhænger af, om folket lærer dansk, idet grønlandsk jo ikke kan kaldes et kultursprog og efter min mening hemmer udviklingen. Det er jo også begrænset, hvad der kan trykkes for så lille et publikum. I denne forbindelse kan nævnes, at den grønlandske litteratur er meget begrænset og for størstedelens vedkommende er oversættelser.

Kirken.

Siden Hans Egede kom til Grønland, har der været en grønlandsk kirke. Det grønlandske folk er meget religiøs, men på den anden side må man vist indrømme, at der ikke er nogen nøjere kontakt mellem tro og moral. Kirken ledes af provsten, af 7 danske præster og ligeså mange grønlandske, og ved siden af disse fungerer en del grønlandske andenpræster og ca. 150 kateketer, der foruden deres skolegerning prædiker i kirker og kapeller samt foretager dåb og begravelse, mens nadver og bryllup samt konfirmation er forbeholdt præsterne. Det ville efter min mening være forkert at sige, at den grøn-

er meget liv, men folket kommer endnu gerne til gudstjenester som andre steder gør sækulariseringen sig gældende.

Grønlandske handel.

Udviklingen af Grønland sker igennem den kgl. grønlandske handel. Den fastsætter prisen for varer en gang om året i den såkaldte generaltakst, der hidtil har haft priser, der ikke havde noget til fælles med varernes reale pris, men samtidig fik grønlænderne heller ikke deres indhandlede varer betalt efter nogen realpris. Dette unaturlige system er nu ved at afløses af priser, der svarer til verdensmarkedets, hvorved grønlænderne også får mere idé om det virkelige liv og kan føle sig som en levende del af verden. Monopolet har hidtil været opretholdt meget strengt, men efter nyordningen er der tegn på, at monoopolet skal løsnes lidt. Man kunne uden tvivl have afskaffet det for Midt- og Sydgrønlands vedkommende, hvor der lever en relativt driftig befolkning, men det ville ikke kunne lade sig gøre for de uproduktive befolkningers vedkommende i Nord- og Østgrønland, uden at disse ville komme til at lide nød. Fra et nøgternt synspunkt skulle man mene, at det var bedre at flytte befolkningen fra uproduktive til produktive egne, men det mener man ikke at kunne gå med til.

Administration og retsvæsen.

Grønland er et dansk biland, står under statsministeriet, fra 1950 som et departement, tidligere som Grønlands Styrelse, under ledelse af en direktør og med to landsfogder i Grønland, nu een landshøvding og en masse kontorpersonele. Efter nyordningen får landet mere selvstyre, og man behøver ikke altid at spørge København om, hvad man skal beslutte i enhver sag. Hver koloni har hidtil været ledet af en kolonibestyrer, der havde meget vidtstrakte beføjelser. Grønland har hidtil haft to landsråd, der mødtes en gang årlig for at drøfte landets affærer i lighed med en rigsdag, men uden dennes myndighed. Hvert kolonidistrikt har et sysselråd, som ledes af sysselmanden, der hidtil i reglen har været kolonibestyreren, men f. eks. i Julianehåb var jeg beskikket dertil. Sysselmanden er dommer og politimester og har et stort arbejde, idet en mængde beføjelser er henlagt under ham. Dette ændres efter den nye ordning, ligesom der nu for første gang gennemføres en lovgivning m. h. t. retsforfølgelse. Landet er inddelt i kommuner, der styres af et kommuneråd på nogle få medlemmer, men dette råd har ikke megen myndighed.

Danmark—Grønland.

Forbindelsen mellem de to landsdele besørjes af departementets og en del fragtede skibe, ligesom man de sidste par år har taget flyveforbindelsen til hjælp. I Danmark har rigsdagen et grønlandsudvalg, der varetager landets affærer, og dette udvalg har nu for første gang fået et par grønlændere som rådgivere. M. h. t. forholdet til Amerika, så har dette land jo haft nogle baser i Grønland under krigen, og for tiden opretholdes BWI i Julianehåbs distrikt, men amerikanerne har intet med befolkningen at gøre.

Slutning.

Grønland er rykket fra isolation ud i dagslyset. Folket er ikke beredt på det, og meget står på spil. Måske vil det kunne klare skærene, men der er årsag til at tvivle. Fra dansk side ofres i disse år betydelige summer for at ophjælpe Grønland, og det bliver grønlændernes sag at bevise, at disse midler er givet ud med forstand.

W. KOLPEN.

Provinsjournalist

Mange af vore elever vil være journalister. Få bliver det. Her fortæller en af de udvalgte, *Gunnar Petersen* (1948), om, hvordan det er:

BESÆTTELSESTIDEN skabte et meget stort behov for journalister herhjemme, og dermed i første række for elever. Årsagerne var mange og selvfølgelig.

Den almindelige mangel på arbejdskraft og de øgede, gode muligheder for at tjene større penge på andre områder end pressens i forbindelse med manges principielle uvilje mod at skrive under censur har vel trukket en del medlemmer ud af journalistorganisationerne og over i andre stillinger. Den omstændighed, at adskillige pressefolk kom ind i illegalt arbejde og af den grund måtte sige et hastigt farvel til deres officielle dagbladsarbejde øgede også efterspørgslen efter unge med gode danskarakterer og gåpåmod.

En mængde journalister uddannedes derfor i tiden indtil 1945. Mange af dem havde fuldtid den 3 års læretid og stod parat til at invadere den danske bladverden, forsynet med legalt pressekort og gode anbefalinger, men uden arbejde. Netop på et tidspunkt, hvor overproduktionen af journalister var begyndt at gøre sig gældende. Der blev så at sige stoppet for importen til provinsbladene af velskrivende og journalistovlige unge, men ikke engang denne foranstaltning slog til. Mange journalister blev arbejdsløse.

Af den grund var jeg uvægerligt nødt til at befæste min sjæl med stor optimisme, da jeg efter studentereksamen i 1948 tænkte på at blive journalist. Det afskrækkede ikke meget, at hr. Nørreslet på en skånsom måde betroede mig, at der sandsynligvis ville gå mange år, før jeg kunne skrive om et brækket ben, uden at skildringen ville lede tankerne hen på mordbrand og andre manier, men alligevel blev planerne ikke til noget i første omgang. De forbindelser, jeg på det tidspunkt havde inden for den provinsielle bladverden, kunne ikke hjælpe mig, og planerne blev skrinlagt for et år.

I eftersommeren 1949 vakttes de til live igen. Efter 2 måneder som en meget hundset kontormedhjælper, 3 måneder som lærerinde (-vikar), 5 som lastbilchauffør og atter 3 som vikar viste der sig en mulighed for at få foden indenfor på et velrenommeret sjællandsk dagblads redaktion. Inden denne appells dump i turbanen var der tilgæet dagblade af enhver farve og størrelse bedende anmodninger om at afse plads til en 170 cm høj yngling med brændende lyst til journalistik og studentereksamen fra Høng. Selvom det håb, at en eller anden skulle tage med blide hænder på mig i anledning af det sidste, var stort hos mig, fik jeg som værdifuldt returgoods 55 blanke afslag. På 54 ansøgninger. Hvem det var, der af sig selv afslog at have noget som helst med mig at gøre, har jeg aldrig fundet ud af.

Men ved det blad, hvis litteraturstof jeg i et års tid havde haft en del med at gøre, fattedes altså pr. 15. september en kontordame, og jeg fik sysselsættelse. Officielt var jeg anbragt i redaktionen for at betjene telefonen og læse korrektur, men inden længe sneg jeg mig diskret ind i det rent journalistiske arbejde, og da ældste elev (Thyge Madsen, 1947) pludseligt forflyttedes til Horsens (Folkeblad. Forfatterens bemærkning til dem, der er født mistænksomme), blev jeg regulær elev.

Det er nødvendigt at skelne mellem hovedstads- og provinsblade. Til den første kategori kan passende regnes de store, jyske blade. Men talen er her om provinsblade, de aviser, der har deres flertal af abonnenter på landet, og hvis største aktiv derfor er det lokalstof, som er vildt berygtet for almindelig kedsommelighed, men som holder et utal af blade økonomisk oven vande — i adskillige tilfælde særdeles godt.

Journalistik har den fordel, at det hurtigt fortæller sin dyrker, om han skal vælge sin levevej her eller i et andet fag. Den bekendte frase fra de sidste års stadig talrigere ansøgningsbreve. Ung mand med brændende lyst til journalistik o.s.v. o.s.v. dækker sikkert fortrinligt de følelser, mange dygtige intellektuelle besidder, men den brændende lyst er en højst diskuterbar vare. Allerede i løbet af et par måneder skal journalistelevnen nok være klar over, om han egner sig for faget eller ej. Det rutinearbejde, der møder

ham på redaktionen, vil han antagelig fra første færd finde frastødende og kedeligt og vil skubbe det fra sig som mindreværdigt, og opfattes rutinstoffet, derunder lokalreportagen, efter nogen tids forløb stadig som en trædemølle, er det klogt at sige bladet farvel. Men har den brændende lyst holdt sig udover den allerførste tid, der har nyhedens interesse, og de uger, der går, inden man læser bladets stof rigtig at kende, føres den over paa lokalstoffet, provinsbladenes fornemste felt.

Det er sagt så ofte, at lokalstof er uinteressant og dødt arbejde for en journalist at give sig af med. Det er det ikke. Eftersom journalisten, når alt kommer til alt, arbejder for læserne, og disse sætter pris på lokale nyheder, er det forkert at sætte dagbladenes virkefelt i bås og klistre etiketten på: Forlængst opgivet på grund af kedsommelighed. Mennesker, der forsværger ikke at ville give sig af med at læse lokalstof, indrømmer tit på tomandshånd, at de i virkeligheden sluger beretningerne om nabolagets mennesker og sognets guldbryllupper og høje fødselsdage med en åndeligt talt glubende appetit. For det går op for journalisteleven, at lokalstof er en interessant ting, falder han således ikke til på en provinsredaktion.

Lokalreportage er to ting: Referatet og nyheden. De ligger tæt op ad hinanden og løber sammen for den journalist, der uden at gøre fem høns af en fjer kan trække nyheder ud, hvor ingen andre ser dem.

Det er ikke kedeligt at referere. Man ankommer til f. eks. det meget landlige forsamlingshus i en forholdsvis ny, men naturligvis afdanket bladvogn med tilhørende stor hastighed, gør sin entre i forsamlingen, nådigt hilsende på de lokale spidser. Man placerer sig ved referentbordet, helst på stolen, men dog i en så bekvem stilling som muligt. Påtager man sig dertil en stort anlagt journalistmine og ikke generer sig for at knytte sine vise kommentarer til aftenens indlæg, opnår man enten at blive til grin eller at stille sig over alt folket. Begge dele er lige håbløst. Glemmer man derimod et øjeblik, at man i sin høje stand begribeligvis er langt klogere end de ypperlige øvrige tilstedeværende, får man sikkert noget ud af det. Og lægger man hørt det privilegerede udtryk af storsnudethed og ikke ser ud til at kunne og ville skalte og valte med omgivelserne efter behag, får man endnu mere ud af det.

Den deltager i et møde, der har vænnet sig til en ved referentbordet jævnt henflydende og i en tobaksdis højlydt gabende journalist som den mest ferme pressemand, må skifte vane og skik, om han selv skulle tænke på at gå pressevejen. Ingen kan forlange, at en eller flere i den forsamling, hvis møde man refererer, og som udmærket kender en, næste dag ringer op til bladet for at aflevere en lille eller stor nyhed, om man på den — tilvisse ikke ukendte måde — skuer ned på folket, fordi man nu engang er sluppet ind i et fag, hvor der som regel lægges mærke til en. Et forsyn med reelle hensigter har een gang for alle maget det så, at navnet på det blad, man repræsenterer, står skrevet på ryggen af een. Det er en god ting at komme i hu.

Lokalreportagen er forfriskende alsidig. Her følger ikke høst på vår og konklusioner er aldrig selvfølgelig her. Generalforsamlinger og andre foreningssammenkomster byder altid på nye foreteelser, og behandles den slags stof end til en vis grad rutinemæssigt, er det aldrig *kedeligt*.

Som et eksempel til skræk og advarsel for den journalistelev, der ikke udnytter det forhændende værende materiale og omsætter det til den letsælgelige vare: Nyheden, kan gælde den gamle fortælling om eleven, der var sendt til en prominent, men sørgeligvis afdød notabilitets begravelse.

Den håbefulde unge mand mødte pligtskyldigst på bladet næste morgen. Han passede sit arbejde og lod ikke særlig påvirket hverken af præstens præken eller det celebre dødsfald overhovedet. Redaktionssekretæren, der var en mand af stor tålmod, ventede forgæves på referatet og spurgte endelig, hvor det blev af.

„Der blev ikke noget at skrive om,“ var svaret. „Da præsten skulle til at tale, fik han overbalance, styrtede ned fra prædikestolen og brækkede halsen.“

Den sørgmuntre myte kan lære meget fra sig. Det er ofte sket, at to reporterers overskrifter ikke blot har været forskellige, men også ulige betydningsfulde. Medens der i ét referat fra en bisættelses-sammenkomst som overskrift kan læses: „Smukke mindeord om NN“ eller „Sammenkomsten i forsamlingshuset“, hvilket sandelig er særdeles almin-

deligt, falder slig artikels forfatter ynkeligt igennem ved siden af det konkurrerende blads overskrift: „,NN har testamenteret 50,000 til amtets biblioteksforening“. Det sidste, fordi det blads mand ikke kun har siddet og refereret tilforladeligt, men også har sagt ordentligt farvel til de pårørende, inden han tog hjem, og ved den lejlighed fik den lille, men gode nyhed.

Måske kan dette eksempel give et lille indtryk af, at en halvfattig og ukendt provins-journalist aldrig bliver færdig, men altid skal være på vagt og vej. At store reportere er blevet berømte, skyldes jo netop, at deres flair er stærkt udviklet. Og af den grund er det ingen absurd tanke, at den bedste start på en journalistisk løbebane netop beredes journalisten på en — stor eller lille — provinsredaktion.

Forskellen på den nævnte slags nyheder og dem, der skal „støves op“, og de er mange, er blot den, at de første som regel er lettere tilgængelige. Dette gælder også for referater af ulykker o. l.

Et autentisk eksempel:

Et par heste, forspændt en ladvogn, løb løbsk på hovedvej 1 og tørnede med et brag mod en lille personvogn. Een hest måtte slås ned, to mennesker kom på sygehuset, eet med kraniebrud, og vogn og bil blev meget slemt molesterede.

Den historie havde en masse enkeltheder, gik det op for folk, da de læste den næste dags lokale aviser. Det ene blad omtalte ulykken fuldt korrekt i en lille, elegant opsats og gengav de fakta, der var lette at støve op hos redningskorps og politi samt ved selv-syn på ulykkesstedet et stykke tid efter, at hændelsen var foregået. Det andet blad, hvis mand kom hurtigt til stede og gjorde lidt mere ud af det, kunne fortælle sine læsere,

at hestene var løbet løbsk, fordi tømmerne var bundet forkert om hjulet,

at passagererne i bilen var på vej hjem fra en tur Europa rundt, hvor man ikke havde haft så meget som en punktering,

at den kvindelige passager var gravid og derfor var særlig modtagelig for det chock, hun pådrog sig,

at den ene hest blev slynget op på bilen og knuste dens tag for derefter at slynges hårdt mod vejen,

at der gik alt for lang tid, inden den blev slået ned,

at en tilfældig trafikant overfusede en Falck-stationsleder, der gjorde sit bedste,

at der mærkværdigvis var sket en bilulykke samme sted nøjagtig 100 dage tidligere,

at der i virkeligheden var udrykning med to ambulancer, og at den ene heldigvis var kommet hjem fra en sygetransport få minutter før alarmeringen, og

at den sårede hest, som i det andet blad blev omtalt som en lovende og smuk oldenborger, i virkeligheden var en bovlam krikke.

De store blades oplag stiger med gode „stories“. Her kunne en kioskejer i nærheden registrere større salg af den pågældende avis' udgave næste dag. Lidt har jo som bekendt også ret.

*

Nyhedsstoffet er i virkeligheden så fast kædet sammen med rutinstoffet, at dette ikke kan afskrække nogen, der lærer at kende det til bunds.

Det er kun amerikanske storreportere, der kommer på bladet, når det passer dem, og giver sig til at pumpe storartede kilder gennem telefonen. Sådan drives muskel-journalistik ikke. Almindelige dødelige journalister og elever kommer til tiden. Sådan omtrent da. Og „radioer“ og et endeløst telefonkimeri venter een.

Det første kræver en absolut færdighed i at skrive på maskine. Nyhedsbureauerne i København dikterer på en særlig bølgelængde ind- og udlandsnyheder til redaktionerne, og det er ikke alle speakere, der er en fryd for øret. Kommer der så tilmed i sidste øjeblik en god nyhed ind på hovedstadsbureauet, får speakereren bogstaveligt talt „sine 5 minutter“, hvor der ikke tages hensyn til aflringens fart eller modtagerens finger-færdighed, subs. skrivemaskinens alder og kvalitet.

Helt anderledes spændende er telefonen. Den afleverer meget rutinebævl, der øjeblikkelig velsigner det tålmodige trykkeri med arbejde, men tit og mange gange kom-

mer der gode ting frem. Selvom man afslutter alle samtaler med spørgsmålet „Ellers ikke noget nyt?“, er det kun en udpræget journalistisk måde at sige farvel på, der intet resultat giver. Har man derimod fært af, at der er noget i gære i forbindelse med den, man taler med, kan det mindste vink give gode resultater.

Politi og *ret* er godt stof, men ofte i udpræget grad et speciale. Her gælder det fremfor alle andre steder om at „forfølge“ de enkelte sager. Genkendelsesglæden og en opfriskning af hukommelsen er noget af det bedste, man kan servere for læserne.

Et utal af unge søger at bliver journalister i dag. Ansøgningerne og bønkrivelserne strømmer ind. Men mange springer fra igen. Det er svært i dag at „komme ind“ og det store antal ledige uddannede journalister og hoben af tilbud betyder vel i det store og hele, at nyansættelser sker efter overvejelser og altså kritisk.

Lokalreportagen er stadig det bedste felt at „lære“ på. Er interessen først fanget, falder rutinearbejdet, således som jeg har forsøgt at bevise det, i virkeligheden bort, og i en rum tid kan en all-round journalist gøre et overordentlig sobert arbejde i provinsen. De mange dygtige bladmænd på småblade landet over er levende beviser på, at behandling af lokalstof for mange er en stadig tilfredsstillelse. Trods alle protester er andet stof end det lokale i de „landlige“ blade sekundært, men heldigvis i høj grad nødvendigt. Jo mere et blad har af godt stof udover nyheder med tilknytning til læsekredsen, jo flere abonnenter.

Specialisterne uddanner sig selv, efterhånden som de i den skønne alsidighed indkredser deres særlige interessefelt. Men både for specialister og for all-round-mandskab, og derunder dem, der allermest må vise initiativ, nemlig *eløverne*, er de samme vilkår til stede: Nyheden, hele nyheden og alene om den.

PS: Lønnen varierer fra 70 til 70,000 kr. månedligt. Det sidste opnås dog ikke af mange i elevtiden.

GUNNAR PETERSEN.

Mindeord

LÆGE CHR. GRØNBORG, Sæby, der er Høngstudent fra 1929, er afgået ved døden. Grønborg var midt i trediverne og havde været landmand i mange år, da han begyndte at studere. Der skal energi til for at begynde på den lange vej over præliminæreksamen til lægeeksamen i en alder, hvor de fleste så småt er ved at falde til ro i en stilling. Men det havde Grønborg også. Han arbejdede støt og målbevidst og tog alle eksaminer på korteste tid. Når kammeraterne fra Høng nu vil mindes ham, er det dog ikke så meget denne side af hans væsen, man først tænker på, men derimod hans

ægte jydsk lune, der fik både lærere og kammerater til at sætte pris på ham. Man husker, hvor hjerteligt han kunne le over en pudsigt situation eller en god historie, og hvordan han selv kunne få morsomme indfald, som for eksempel en overgang at møde i sivsko og med lang pibe til timerne.

Efter endt uddannelse nedsatte Grønborg sig som læge i Sæby i Vendsyssel, hvor han praktiserede indtil sin død.

Grønborg

AXEL KNUDSEN.

*

LÆGE ARNOLD JØRGENSEN. I den flok unge mennesker, som i efteråret 1913 begyndte at læse til studentereksamen i Høng, var Arnold Jørgensen vistnok den yngste. Og jeg tror, at han også i det kammeratlige omdømme på anden måde var flokkens Benjamin. Han havde drengens dejlige umiddelbarhed i behold, og så var han virkelighedsnær, fri for drømmehang og kunstlethed.

Når jeg nu tænker tilbage på tiden og vort gamle venskab, er der særlig et drag hos Arnold, som træder frem: hans naturlige åbenhed. Det var f. eks. overraskende for mig at høre, hvorledes han med sin far kunne diskutere alle problemer, politiske, religiøse, seksuelle. — Vi var fire fra holdet — Arnold, Anton (Hansen), Ingvard (Lindetoft) og jeg —, som boede sammen et år i København i en tre-værelses lejlighed. Arnold og jeg delte soveværelse det meste af tiden. Vi har mangen sen nattetide drøftet

livets talrige problemer, hverdagslige og højtidelige, og vi kom vistnok sjældent til noget endeligt resultat, men han var altid forstående, aldrig afvisende eller overmodig i debatten. Han kunne blive ivrig, og jeg kan endnu høre ham — med en let stammende begyndelse — tage tilløb i diskussionen, hvor han hurtigt søgte ind til det centrale.

Arnold Jørgensen

Han var sund i sin tanke. Og så var han god. Han måtte blive en god menneskelæge. Jeg kender egentlig intet til hans færd som læge, selv om jeg engang har været med ham på en eftermiddagstur til de syge. Men jeg havde indtryk af, at han kendte sine folk, og at de kendte ham. Og jeg fik bekræftet mit gamle indtryk, at han var et levende menneske med en stadig vågen interesse for vigtige problemer.

Han fik et dejligt hjem, et gæstfrit hjem. Og hans hustru Jenny gav ham drenge, som jeg kan tænke mig han også kunne tale åbent med. Alt syntes godt.

Lørdag aften før pinse kom jeg hjem fra en censorrejse. Der lå kort fra Ingvard om, at Arnold var død søndag den 21. maj og blev begravet den lørdag. Jeg vidste ikke, at han havde været syg.

Så hastigt brydes livets bånd — og gammelt venskabs bånd. Og man tænker med et knugende tryk om hjertet på dem, der har det tunge i en sådan stund. Jenny, drengene, Arnolds

far og mor. — „Så standsed og der den blodets strøm, som før var vant at rinde.“

Men midt i mindet vil alle vi, der kendte og holdt af Arnold, bevare billedet af et levende, et trofast og godt menneske. Og som hans ungdomsven vil jeg allerhelst mindes ham fra Høng-årene og studentertiden — en sen natte-time på Godthåbsvej i København, når vi diskuterede det evige problem om forholdet mellem stof og ånd, — eller en lørdag aften, når vi gymnasiaster efter teen hos Marie og Johannes Jørgensen i Høng til slut sang den gamle aftensalme:

Sov sødelig, sov blødelig,
luk dine øjne til.
Gud fader udi himmerig
din vogter være vil.

Ære være Arnold Jørgensens minde.

PETER SKAUTRUP.

Et år er gået...

ET ÅR ER GAET, og redaktøren er taknemmelig for at kunne sige, at det er gået som et jævnt og roligt arbejdsår, der ikke udmærker sig ved noget særligt i retning af store begivenheder i skolens liv, et år, der om nogen tid ikke vil være til at huske fra andre af samme slags.

ELEVTALETTET har igen været lidt under hundrede og er pr. 1. november en ubetydelighed højere end i fjor ved samme tid, med lidt flere elever end normalt i afgangsklassen og jævn normal tilgang i begynderklassen, hvis nysproglige afdeling er helt fuld. Der er blandt de nye med en enkelt undtagelse ingen, der er særligt gamle i forhold til flertallet. Alle har hjemme i det egentlige Danmark. Der er altså ingen færingere eller sydslesvigere blandt de nye. Løvrigt er som sædvanligt lidt under halvdelen af eleverne fra Jylland.

BYGGERI i større stil har der stadig ikke været mulighed for at gennemføre, og da der nødvendigvis må offentlige midler til for at gennemføre det, kan man med den nuværende situation for øje vist roligt sige, at så langt man i dag kan se, bliver der ingen stor ombygning. Så meget mere glæder man sig over, at det er muligt at klare sig med det, der allerede er udvidet og forbedret.

Kommer der altså end ingen „hat“ med elevværelser på hovedbygningen lige med det samme, sker der dog immervæk mindre forbedringer. Det gamle „jomfrubur“ længst ud i øst mod haven fik i sommertiden alle skille- rum pillet ned. I stedet blev der indrettet skolens bedste klasseværelse, stort og lyst. Her residerer i år II ns. Derved er læsestuen blevet frigjort, hvilket er en stor behagelighed. Mange gange ærgres man sig over håndværkernes uendelige sendrægtighed. Til gengæld skal de også roses, når de som i dette tilfælde viser, at de virkelig kan præstere noget i en forrygende fart. De var ikke en uge om at lave det nye klasseværelse. Køkkenpigerne, der de senere år har boet i værelserne i „buret“, er flyttet op på pigegangen på II sal. — I fysik- og kemiklasserne er der i efterårets løb installeret flaskegas, så også elevforsøgene kan nyde godt af det og undgå de besværlige sprit- og petroleumsapparater. — Der er sikkert hold, der fra deres skoletid her husker, hvor koldt der kunne være i fysikklassen vintermorgener i de år, der fyredes med indenlandsk brændsel. Nu skulle det være slut med disse polarerfaringer. Der er kommet dobbelte vinduer op dør og et par andre tiltrængte steder. Samtidig fyrer vi for første gang i en halv snes år med udenlandsk brændsel, og endelig viste ved fyringssæsonens begyndelse det gamle fyr sig helt udslidt. Et nyt og større måtte derfor stilles op. Virkningen af denne udskiftning nyder vi daglig godt af. — Drengegangen er endvidere nu ved at komme på højde

Mand eller kvinde ?

med pigegangen med hensyn til nye møbler på værelserne. De pynter, og man har indtil videre lov til at håbe, at de holder! De mere ureglementerede sløjdøvelser er i hvert fald hidtil gået ud over dørene. Endnu en praktisk forbedring er lige foretaget. En ansøgning om en telefon til, indsendt i 1947, er endelig blevet bønhart. Det vil sige, at skolens kontor beholder det gamle nummer, 47, og har fået denne telefon flyttet ind på selve kontoret, medens eleverne har fået deres eget apparat, 310, installeret i den gamle telefonboks. Det er altså dette nummer, man skal ringe til, når man vil træffe gamle kammerater. Det er en automattelefon, men det er ordnet således, at også rigstelefontalere vil kunne fås gennem den. — Sidst kan nævnes, at der i elevskolegården op ad den nye transformatorstation er lavet et cykleskur til alle, der udefra kommer cyklende.

Kort sagt: vi kan klare situationen, som den er i dag, og har i nødstilfælde et lokale i reserve, hvis der et år bliver brug for en klasse til. Det har i så henseende været lige op over med en deling af matematiker-afgangsklassen og den sproglige begynderklasse. Men skulle en deling af en af disse klasser blive nødvendig, bliver det værste, med den herskende lærermangel, faktisk spørgsmålet om at skaffe den nødvendige lærerkraft.

MEDHJÆLPERNES KREDS er siden sidst ikke undergået andre forandringer, end at hr. Ringgaard i sommerferien blev forflyttet til Silkeborg. Hr. Ringgaard kom hertil som nybagt kandidat i 1948 og måtte de første måneder endda tage pædagogicum i Slagelse. Når man ved, hvilket kæmpeslid der kræves af en ung lærer, måtte man som skoleleder af og til i sit stille sind med en blanding af bekymring og beundring spørge sig selv, om det ret længe ville være muligt at holde til sådanne krav for noget menneske. Men hr. Ringgaard var ikke for ingenting en sejt jyd. Han holdt, og for en anden en var det en beroligelse og glæde at følge, hvordan han voksede med opgaverne. Vi nærer ingen tvivl om, at man i Silkeborg vil kunne være fuldt ud tjent med at have ham som lærer, ejheller om, at han vil falde til derovre i den skønne jydsk by, hvor så meget af hans slægt i forvejen holder til. Med en tak for hr. Ringgaard og hans familie. Hr. Ringgaards afløser er blevet cand. mag. Anders Blinkenberg Damsgaard fra Ribe, der nu er midt i det slid, men også den glæde, det er at få arbejdet til at skride bedre og bedre fra hånden. De øvrige lærerkrafter er som nævnt de samme som i fjor. Det gælder også de to lærere fra Realskolen, der virker som timelærere, d'hr. Johannes Jørgensen og Georg Hansen.

Hr. Ringgaard

FORHOLDET TIL MYNDIGHEDERNE har som de sidste år fået sit præg af, at ikke alene studenterkurserne, men også gymnasieskolen i det hele for tiden er inde i en periode af udvikling, både på det pædagogiske og det økonomisk-administrative område. Det er efterkrigstidens strømninger, der gør sig gældende og stiller os overfor spørgsmål om ændringer i fagkreds og undervisningsmåde, i hele skolevæsenets opbygning og statens økonomiske forhold til skolerne. Det er naturligt, at der stilles disse krav, og det er naturligt, at man ikke hovedkulds styrer sig ud i reformer af så dybtgående karakter, som der her er tale om. Alligevel er tålmodigheden ved at få en ende: gid der dog snart ville ske noget, ønsker man. At der har været fem undervisningsministre siden krigen, og at disse udskiftninger ikke fortner på arbejdet, deri kan man give redaktøren af *Folkeskolen* helt og fuldt ret. Og saa kan man tilføje, at for kurserne gælder desuden, at også i den kreds af embedsmænd, som vi særlig har at gøre med i undervisningsministeriet, har der været ret hyppige skifter. Det er kun rimeligt, at nye skal have god tid til at sætte sig ind i problemerne, men igen: det

fortner ikke på løsningen af dem. Endelig virket det også forsinkende, at kursernes forhold i praksis må ordnes efter gymnasiernes, da de sidstes forhold må være normgivende for os.

Af de mange, mange spørgsmål, der er til drøftelse, er derfor siden sidst ikke mange kommet til endelig afgørelse. Først og fremmest er der ikke udadtil sket noget med „den grønne betænkning“ fra i fjor efterår om reduktioner og omlægninger af fordringer. Hele året er gået med interne overvejelser, hvoraf flere endnu er tilbage, så skal der åbenbart en ny rask kommissionsbehandling til, og så først . . . måske . . . ! I mellemtiden skiftedes igen minister . . . Utålmodigheden hos kurserne er så meget større end hos gymnasierne, som vi gennem den grønne kommissionsbetænkning fik nøje konstateret, hvor tilsyneladende tilfældig kursistelevens meropgivelser var, når man sammenlignede det ene fag med det andet. Og der stilledes os i kommissionens enstemmige betænkning en rimelig ordening af dette misforhold i udsigt, men nu trækker den ud og trækker ud. Det er en trøst, men indtil videre ingen realitet, at visse af urimelighederne overfor kursus, som ikke direkte er afhængige af ændringerne i den grønne betænkning, kunne man måske tænke sig at tage op til selvstændig behandling og løsning i positiv retning. På et ganske enkelt område er det sket for de samlede gymnasieskolers vedkommende. Skriftlig eksamen er skubbet en halv snes dage ud, hvorved den tid, der tidligere gik mellem mundtlig og skriftlig eksamen med en skolegang, man fik yderst lidt ud af, er bortfaldet. For kurserne med deres længere mundtlige eksamen betyder det, at denne kommer i umiddelbar tilslutning til den skriftlige, og at læseferie også til de mundtlige fag må gives forud for skriftlig eksamen. Ordningen er på grund af det sidste forhold måske ikke helt så god for kurserne som for gymnasierne. Hele den skriftlige eksamen kommer ind imellem repetitionen til de mundtlige fag og eksamen i dem. På den anden side er ordningen bedre end den tidligere, og det kan være en fordel allerede til den skriftlige at have repeteret til de mundtlige fag. Et par andre mere interne småreformer er også gennemført administrativt. Censorindberetningerne om eksamen kommer nu et par måneder før end ellers. Derimod får lærerne ved kurserne i modsætning til lærerne ved gymnasierne stadig ikke eksamensopgaverne tilbagesendt til eventuelle bemærkninger, inden eksamen er afsluttet. Opgaverne kommer først hen i september, altså på et tidspunkt, hvor enhver aktualitet er gået af mulige rettelser. En trediedel point mere vil ikke på det tidspunkt kunne skaffe en mand ind på Polyteknisk Læreanstalt for eksempel. Man spekulerer over, hvorfor vi ikke kan få opgaverne at se inden juni måneds udgang, da de dog er rettede og karaktererne censurerede i begyndelsen af måneden.

På det økonomiske område glæder man sig over, at kurserne fik deres tilskud lovfæstet, inden det sidste inflationspust blæste op. Hvor ville vi ellers have været henne, hvis vi hvert eneste år skulle have gået en ydmygende tiggergang. Nu har man da en ret at henvise til. Det er i sandhed dyrt nok at gå på kursus, ikke mindst, når man ikke kan bo i sit hjem, men takket være tilskudsloven har der dog i fjor kunnet uddeles i moderation ca. 16,000 kr. af statens tilskud, hvortil kommer ca. 12,000 kr. til elever fra Holbæk amt. Der er grund til at være taknemmelig for den hjælp.

Selve tilskudsloven er forlængst vedtaget, men den tilhørende bekendtgørelse er endnu ikke kommet, to og et halvt år efter. Også her må man væbne sig med tålmodighed i bevidstheden om, at der arbejdes med sagen, og — det skal absolut siges — arbejdes med en så stor venlighed overfor kurserne, som det overhovedet er muligt, når alle omstændigheder skal tages i betragtning. Men — med en noget ængstelig længsel afventer vi de nærmere enkeltheder om, hvordan detaljbestemmelserne i loven skal forstås.

Kapitlet om myndighederne kan ikke slutte uden at mindes afdøde undervisningsminister *Hartvig Frisch*.

Forår

„Af vinterdvale - af vanetåge —“

Undertegnede mødte ham personligt første gang, da han midt i 30'erne kom på inspektion i oldtidskundskab i Helsingør. Man mødte da en faginspektør, der, beroligende for en grønskolling af lærer, forstod at skjule, at han kom som inspektør. Man fik en varmende og inspirerende fornemmelse af at møde en elskværdig og meget vidende ældre kollega, der villigt delte ud af sine store kundskaber, vel at mærke uden at trykke den unge med sin bedrevenen. Senere mødte jeg Hartvig Frisch, når han kom her til Høng på

sin årlige censorrejse. Og det første indtryk bestyrkedes. Han hørte ikke til de censorer, der ved deres blotte væsen nær kan skræmme både lærer og elever. „Goddag, hvordan har I det hernede“, var den hilsen, han mødte med. Og indtryk af Hartvig Frisch's elskværdighed, viden og redbonhed til at høre på andres synspunkter og virkelig tage dem op til drøftelse fik jeg endelig under forhandlingerne med ham under og efter tilskudslovens gennemførelse. Både rent personligt og som kursusledernes talsmand vil jeg ære mindet om Hartvig Frisch. Han var et af de mennesker, man er glad for at have haft med at gøre.

MØDER OG BESØG har været af nogenlunde konstant omfang og karakter. Eller for at være nøjagtig: mulighederne for at deltage både her på skolen og udenfor den i forskellige arrangementer har været som tidligere år. Derimod synes jeg, deltagelsen i dem fra elevernes side i de senere år er blevet ringere og ringere. Heri adskiller vore elever sig sikkert ikke fra andre mennesker. Selvom de ikke er gamle nok til allerede under krigen at have hørt for meget, reagerer de, som om de havde det. Tilslutningen til *Eranias* møder har typisk nok været dårlig, så snart der var ting på programmet, der hævdede sig lidt op over den ikke-meget-krævende underholdning. Nu går den slags vel altid i bølgegang, og i alt fald *Erania* synes igen at kunne glæde sig ved noget bedre tilslutning, der forhåbentlig smitter over på andre foretagender. — Den svenske rejselektor fra foreningen *Norden* var den gang fru lektor *Hellner*, der en lørdag i januar først om formiddagen læste og forklarede noget fra den svenske læsebog og om aftenen fortalte om Värmland og Dalarne, ledsaget af film. Af andre besøg kan nævnes, at nogle af undervisningsinspektionens faglige medhjælpere har været her. Det gælder lektor, dr. *H. H. Fussing* (historie), lektor *Rossen* (tysk) og i dette skoleår lektor *Oscar Nielsen* (engelsk).

EKSKURSIONER OG UDFLUGTER. I januar foregik sneturen i et for en spadseretur af den art ganske ideelt vejr og føre. At turen dumper ned uventet en dag i selve skoletiden og går helt på tværs af veje og stier, forhøjer kun charmen ved den. Februar bød på Københavnsturen, denne gang af hensyn til de mange sammenfaldende fester i fastelavnen lagt en uge før. Lørdag aften deltog eleverne, som de plejer, i *Høng-Samfundets* sammenkomst, hvorom der fortælles andetsteds i årsskriftet. Søndag formiddag blev Rosenborgsamlingerne fortrinligt gennemgået af museumsinspektør *Boesen*. Besøget i Det kongelige Teater gjaldt den gang *Barselstuen* som eftermiddagsforestilling. Om aftenen var de fleste i biografen, uden at der dog var arrangeret noget fælles. Mandag formiddag plejer at være

viet et eller andet institutionsbesøg, i år Carlsbergs imponerende virksomhed.

De egentlige historisk-geologiske ture falder i begyndelsen af maj, når I-klasserne har de fornødne forkundskaber, og vejret er ved at blive lunt. Der er altid dem, der trykker sig, når de skal med på den slags ture og hellere vil skyde sig en fridag. Men når de alligevel er kommet med og nået hjem igen, er der vist ingen, der trods træthed fortryder, at de tog med. Hvor er der vidunderligt dejligt i Lellingeskovene en sådan for-

Sneturen

årsdag, eller på Stevns klint eller Esterhøj. Ruten for turene er hovedsagelig den samme år efter år. Kun en enkelt ændring på Odsherredsturen: Saltofte høj sidst på ruten erstattes af et holdt i Bjergsted bakker, der på en nemmere måde giver det samme geologiske stof, men tillige giver tid til et besøg i Holmstrup kirke, der nok er værd at ofre tid på. Stevnsturen foregik derimod uændret. En af de mere almen pædagogiske fordele ved turen er — foruden at man ser det, man ellers kun læser om — den, at man oplever, hvordan historie og geologi supplerer hinanden og tilsammen giver en langt rigere forståelse af det landskab, man måske ellers nød ganske passivt.

Det nye skoleår bringer den sædvanlige Tissøtur med fortællen om by og egn for de nye. Turen efter elevmodet fulgte i år ruten over Bromølle via Kattrup til Sæby, hvis sognepræst, *Paludan-Müller*, vi fangede ind til en improviseret, men derfor ikke mindre inspirerende gennemgang af kirken, en af landets interessanteste landsbykirker.

Nu sidst i oktober var alle elever en formiddag ovre i Sportshallen for at faa gennemgået den store missionsudstilling *Fra fjerne Lande*, der allerede måneder i forvejen havde sat mange mennesker i sving med forberedelserne og nu i de tre dage, den blev afholdt, bragte byen på den anden ende. 10,000 besøgende kom der ialt. Blandt de halvtredie tusinde skoleelever udgjorde vi altså en lille, men, tror jeg, interesseret part. I nogle dage havde vi som spisende gæster en halv snes af udstillingens officials. Det var fornøjelige fremmede at have.

FESTER OG ARBEJDE. Det er nu fast tradition, at vi en af de første lørdag aftener i november indbyder værterne ude fra byen til en tvangfri sammenkomst med underholdning. Dette er en skik, som vi tror, ikke er uden betydning. På de i byen boende elevers vegne vil vi en aften om året prøve at sige værterne tak for den venlighed, de viser eleverne mange gange om året. — Skolekomedien — mon den med det overordentlig venlige publikum, der møder op allerede længe før spillet begynder, nogen-sinde kan blive en hel fiasko. De spillende kan simpelthen ikke lade være at yde deres bedste. Derfor synes man hvert år, man har lov til at sige, at det gik godt, således også sidst med *Noel Cowards* lystspil *Min kone spøger* eller *Elvira går igen*. Der blev leet godt og på de rigtige steder. Hr. Ringgaard var hovedinstruktøren.

Ved juleafslutningen talte valgmenighedspræst *Uffe Hansen*, Ubberup. Iøvrigt formede aftenen sig på samme måde, som den plejer. Det gjaldt også den første aften efter juleferien med undertegneds tilbageblik over det gamle års begivenheder i den store verden og herhjemme.

På Ringsted torv

På grundlag af erfaringerne fra forsoget i fjor med kun åt afholde martsprøve i forholdsvis få fag og overlade mere til den enkeltes repetition i en dertil beregnet ferie, er vi kommet til det resultat, at det bedste alligevel er at holde prøve i alle fag. Der går megen tid med, men den er trods alt ikke dårligt anvendt. Beregningen viste sig at slå til. Eksamensgennemsnittet blev bedre og arbejdspresset vistnok mindre, fordi så stor en del af stoffet var repetetret allerede til martsprøven. Med den nye tilbagemærkning af skrift-

lig eksamen gik det ellers slag i slag, indtil alle lykkeligt kunne mødes til afslutningen den 28. juni.

Om festen hedder det i *Sorø Amtstidende*, at „i går eftermiddags samledes årets studenter og en del forældre og pårørende med gymnasiets lærerkræfter og forstanderpar til afslutning på skolen. Man tænkedes om de blomstersmykkede borde. Forstander, cand. mag. J. H. Monrad, bod velkommen, hvorefter man nød en fortrinlig middag.

Efter sangen „Nu lyser løv i lunde“ talte forstanderen. Ude i den store verden, sagde han bl. a., er spændingen de sidste dage steget voldsomt, men i vor lille verden her på skolen er den formindsket fra dag til dag, efterhånden som eksamen i de forskellige fag er overstået. Alle de indstillede 23 studenter bestod, og det er kun naturligt, de ånder lettet op og føler sig fri efter mange års skolegang.

Endelig ligger sliddet bag — og ferien for. Ingen lever i selve øjeblikket, som studenterne gør det, ingen sorger bor i sindet, og ingen nybagt student tænker på problemer i disse lykkelige dage. Frihedsfølelsen er dog ikke varig: man kan ikke bygge på den. Virkelighedstrangen ligger gemt i os, og det er begrænset, hvorlænge et menneske kan udholde blot at dase. Disciplin bliver sommetider opfattet som tvang. Det er ikke rigtigt, disciplin er at trække på samme hammel uden at have slavepiskan over sig. Det gælder både i leg som i arbejde. Arbejdsglæden er nu engang afhængig af de skrevne og uskrevne love, mennesker må indordne sig under. Men der må både i et samfund og i en skole være rum for en vis oppositionstrang, det giver friskhed. Det udisciplinerede menneske føler disciplin som en tvang, i modsætning til det disciplinerede, for hvem en lykkelig forbindelse mellem disciplin og tvang giver trykthed og de bedste arbejdsforhold. Det menneske er lykkeligst, som har en livsanskuelse, der er valgt i frihed. Jakob Knudsen fortæller derom i sine bøger. Martin Luthers livsproblem var det samme. I middelalderen følte arbejdet som et kald, i vor maskinalder er spørgsmålet om friheden blevet brændende. Kjeld Abell viser os et nutids-gennemsnitsmenneske, for hvem søndagen er blevet den ulykkeligste dag. Verden er efter hans mening gået i stykker. Men er dette vor situation, ligger store opgaver for, og der er brug for alle varme ønsker. Skolens ønsker for de unge studenter, der lever i et frit land, kan sammenfattes i håbet og ønsket om, at de må få gode arbejdsstunder og gode fritimer, så de trods dyrtid og krigsrygt alligevel — som Jakob Knudsen udtrykker det i sin morgensang — „kan fryde sig ved dagen“. Da er det muligt at leve et lykkeligt menneskeliv. Og lykke, sluttede forstanderen, — er det, skolen ønsker for jer i denne stund og i fremtiden.

Formanden for elevforeningen, *Skov Madsen*, talte muntert om det gode forhold, der var mellem de ældste og yngste klasser. Voldeligt tyranni kunne ikke tænkes på Høng studenterkursus, ligesålidt som

Studenter 1950

åndeligt overmod på grund af større viden. Der har altid hersket et godt kammeratskab mellem klasserne. Vi håber, det må gå jer godt, og at I, om ikke før, så til elevmødet vender tilbage til os. Tak for det gamle år og alt godt i det ny.

Sekretær *Jens Jørgen Lindsteen* bragte hilsen og lykønskninger fra Høng-Samfundet. Vi håber at se de ny studenter blandt os og byder velkommen.

Student *Jørgen Andersen* takkede for det ualmindelig gode forhold, der har hersket på skolen mellem elever og lærere. Vi er i dag fyldt af frihedsglæde, men når eksamensrusen har lagt sig, vil vemoeden melde sig. Lærerne har gjort alt for „at fylde på os“. Ved eksamensbordet følte vi os, da vi sad overfor censorerne, som 2 mod 2. Høng studenterkursus har sin egen atmosfære, „hverdagslivets poesi“ ligger over skolen og dens arbejde.

Studerterne rejste sig og udbragte et leve for skolen, dens forstander og lærere.

Cand. mag. *Esman Eriksen* ønskede på lærernes vegne til lykke. Vi vil bevare mange gode og muntre minder om studenterholdet 1950. Derefter uddelte forstanderen to boggaver, skænket af Høng-Samfundet. De tilfaldt fru *Edel Vestlev*, Slagelse, og *Kristian Buhl*, Hoddeskov, Jylland. *Evald Madsen* modtog en boggave fra skolen, og 2 bøger, skænket af Thorbeks boghandel, blev tildelt *Gunnar Hemmingsen*, Møn, og *Frede Jørgensen*, Føvling. Forstanderen takkede student *Carla Andersen*, der havde spillet til sangene, fordi hun altid beredvilligt havde glædet med sin musik.

Og så sluttede sammenkomsten, hvorunder der var sunget en række sange, med at man stående sang „Der er et yndigt land“. To store rutebiler ventede foran Gymnasiet for at bringe studenterne, forstander og lærere til Skelskør lystskov, hvor man sammen festede til hen på de små timer.“

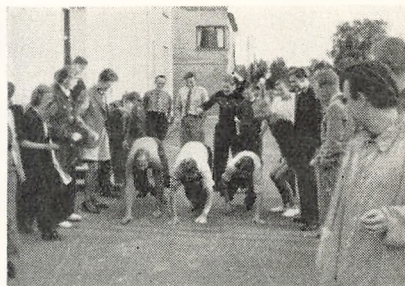
Elevmødet den 2. og 3. september var svagt besøgt af 25 års jubilarer på trods af et energisk forarbejde af årgangsrepræsentanten. Nu var også usædvanlig mange lovlig undskyldt gennem ophold på Færøerne eller i Amerika, ligesom et par var døde siden deres skoletid. Et måske mindre stærkt sammenhold i skoletiden vil også vise sig 25 år efter i et tilsvarende mindre stærkt fremmøde. Nok er det, der var ikke mange, men de, der var, sagde ved afskeden, at de kom igen næste år, og da regnede de med, at mange af årgang 26 ville komme med. Vi håber af hjertet det samme og siger på forhånd meget velkommen. — De mere almindelige deltagere i elevmødet var heller ikke så talrige som så ofte

før. Om årsagerne hertil anføres forskelligt i artiklen om elevforeningen. Jeg tror, at man til det der nævnte kan føje endnu en grund: da alle studerede i København, lå Høng lige på vejen derind. Nu, da mange af vore forholdsvis talrige jyder studerer ved deres eget universitet, ligger Høng ikke mere så bekvemt. Men i alle tilfælde véd gamle elever, at de altid er velkomne til at kigge ind nårsomhelst, særligt gerne til elevmodet. Mødets nærmere forløb er skildret, dels under *Erantias* beretning, dels under elevforeningen. Derudover er kun at tilføje, at undertegnede i Højskolens sal søndag eftermiddag ved fællesmodet med Realskolen fortalte om Winston Churchill, og at underholdningen om aftenen for ballet var ganske storartet. Det var gamle *Henrik Malberg*, der først læste digte og en fortælling, senere spillede en af sine hovedroller: Per Degn i Erasmus. Hans stumme spil under første scenes brevlæsning var fremragende. At der forud blev givet en introduktion, gjorde det hele endnu mere levende. Og så havde Malberg hele tiden en forrygende tandpine! Man må i sandhed beundre kunstnerens selvdisciplin.

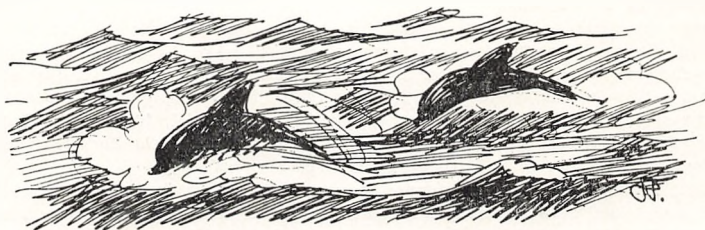
Og hermed vil vi gerne med en tak til alle medarbejdere i skole og kostafdeling, til alle gamle elever og til dem, vi iøvrigt på skolens vegne er kommet i forbindelse med, ønske alle

en glædelig jul og et godt nytår!

Deres hengivne A. T. og J. H. MONRAD.

Start – mål

Årsberetning for »Erانيا«

DEN 12. NOVEMBER var værterne fra byen indbudt til at være skolens gæster, mange mødte op, stemningen var god, og der var underholdning for enhver smag.

DEN 26. NOVEMBER holdt provst *Kragh-Müller*, Kalundborg, foredrag over emnet Ungdommens forhold til kirken. Mødet var godt besøgt, og en del af de tilstedeværende deltog i den påfølgende diskussion.

DEN 3. DECEMBER fandt årets største begivenhed sted. Det var skoleballet og i forbindelse hermed opførelsen af *Noel Cowards* skuespil „*Elvira går igen*“. Stykket var instrueret af hr. *Ringgaard* m. fl. og blev en fuldstændt succes, dette gjaldt ligeledes det påfølgende bal, der varede til kl. 1.

DEN 14. DECEMBER afholdtes ordinær generalforsamling. Bestyrelsen blev således: *Arne Henriksen* (formand), *Bodil Bagger*, *Lützen*, *Bent Østergaard* og *Thorkild Andersen*. En del lovændringer fandt sted, idet man nærmere ønskede præciseret, hvad der var „grundlove“, og hvad der var „almindelige love“. Aftenen sluttede med læsestuebal.

DEN 22. DECEMBER havde vi juleafslutning. Det var en stemningsfuld aften, præget af glæden over den forestående juleferie.

DEN 14. JANUAR havde foreningen besøg af en svensk rejselektor, fru *Hellner*, der læste op af forskellige svenske forfattere og bagefter viste film fra Dalarne og Värmland.

DEN 21. JANUAR blev læsekredsens bøger solgt paa en auktion, udbyttet var godt. Resten af aftenen udfyldtes med forskellig underholdning, der var til alles tilfredshed.

DEN 4. FEBRUAR var vi i København til *Høng-samfundets* fastelavnsfest. Den forløb som sædvanlig, hvilket vil sige, at det var en stor succes.

DEN 25. FEBRUAR havde vi fastelavnsfest på skolen; alle stillede udklædte, det var en betingelse for at slippe ind. Aftenen var særdeles vellykket.

DEN 4. MARTS var der diskussion over emnet For Freden. Indleder var en tidligere Høng-elev, cand. polit. *Arne Jørgensen*; skønt det var et godt foredrag, mødte kun 17 medlemmer.

DEN 31. MARTS afholdtes ordinær generalforsamling. Der valgtes ingen formand, idet den opstillede kandidat nægtede at lade sig vælge, med mindre der blev opstillet yderligere en kandidat. De øvrige bestyrelsesmedlemmer blev følgende: *Ole Olesen*, *Lars Bryld*, *Kiss Jul* og *Else Thomsen*. Under „eventuelt“ diskuteredes traditionelt, om man burde fortsætte med *Rostra*; det vedtoges.

DEN 13. APRIL var der ekstraordinær generalforsamling; endelig fik man en formand; det blev *Skov Madsen*. Diskussionen om *Rostra* fortsattes.

DEN 20. MAJ var der studentersangaften. Hr. *Eriksen* lærte de vordende studenter forskellige sange. Derefter lidt underholdning, bl. a. af Høng mandskor.

DEN 19. AUGUST var første lørdagsaften i det ny skoleår; vi gik en tur til Tissø.

DEN 26. AUGUST læste friskolelærer *Helweg-Poulsen Kaj Munks Ordet* for os; det var en udmærket aften med god tilslutning.

DEN 2.—3. SEPTEMBER havde vi det årlige elevmøde. Der var et godt fremmøde af gamle elever. Lørdag aften var der generalforsamling i Høng-Samfundet. Før og efter generalforsamlingen var der underholdning; bl. a. læste adjunkt *Nørrestet* og frue brudestykker af *Et Dukkehjem* af *Henrik Ibsen*. Søndag aften var der bal på hotellet. Om elevmødet se endvidere side 33—34 og 41—42.

Fastelavnsfest

DEN 5. SEPTEMBER afholdt vi i forbindelse med folketingsvalget vort eget private valg. For de forskellige partier talte følgende: Liste A: *Uwe Hardt* (4 stemmer), liste B: *G. Lundemose* (15 st.), liste C: *E. Rechnagel* (22 st.), Liste D: *J. Knudsen*, fra „Præ“ (36 st.), liste E: *A. Henriksen* (6 st.) og for liste K: *Rolf Hakonsen* (2 st.). Bagefter var der læsestuebal og bar m. m.

DEN 16. SEPTEMBER var der midnatskabaret i biografen. Ikke eet ord mere om den.

DEN 30. SEPTEMBER holdt cand. theol. *Bennedsen* foredrag udfra *Klokken* af *H. C. Andersen*.

DEN 7. OKTOBER havde vi fælleslæsning af *Bjørnstjerne Bjørnsons Geografi og Kærlighed*. En fin fremførelse under hr. *Damsgaards* og hr. *Ørsnes-Christensens* instruktion.

DEN 11. OKTOBER var der ordinær og livlig generalforsamling. Følgende blev valgt: *E. Rechnagel* (formand), *Arne Henriksen*, *Jørgen Jakobsen*, *Bente Skytt* og *Troels Jensen*.

DEN 29. OKTOBER blev der budt på broget underholdning; først en lille pakkefest, derefter demonstrerede hr. *Eriksen* sit tankelæsningsapparat og endelig forskelligt andet muntert. Fuldt hus og fin stemning.

Ser man tilbage på det forløbne år, tror jeg, at det som helhed må betegnes som godt for ERANIA. Der har været flest underholdningsaftener. Årsagen hertil må søges i, at der i perioder har været yderst ringe tilslutning til aftener med foredrag og diskussion. Det er derfor kun naturligt, at de sidende bestyrelser af og til har kviet sig ved at arrangere for meget af den slags.

I den senere tid har der kunnet spores en stadig voksende interesse for foreningens arbejde; medlemmerne er ikke bange for at række bestyrelsen en hjælpende hånd og give gode ideer til lørdagsaftenerne. Kan arbejdet fortsætte i den ånd, tror jeg, at man kan forudse en fortsat lys og lykkelig fremtid for ERANIA.

E. RECHNAGEL.

Fra — om — til gamle kammerater!

OM NÆSTE ÅRS 25 års jubilarer har årsrepræsentanten, revisor *H. C. Ulvsager*, Rødovre, samlet følgende oplysninger:

- 1926 *R. Johs. Dyreborg*, sorenskriver, f. 9. novbr. 1907 i Marslev, søn af gdr. U. L. Dyreborg (død 1911) og hustru Kirstine, f. Hansen. Gift 8. juli 1934 med tandlæge Esther, f. Hansen. 4 børn (1 pige, 3 drenge). Student 1926, cand. jur. 1933, sagførerfuldmægtig i Kolding 1933, dommerfuldmægtig i Præstø s. a., ved kriminaldommerkontoret i Odense 1937, ved civildommerkontoret ibd. 1940, kst. dommer i Østre Landsret maj 1945. Sorenskriver (dommer) på Færøerne november 1946. Medlem af bestyrelsen for Foreningen af dommerfuldmægtige i Danmark 1939—46. Adresse: Thorshavn.
- Inger Marie Jørgensen*, gift med konsulent Svend Madsen, Guldborg.
- Johannes Nielsen*, gårdejer i Bjerre pr. Svallerup.
- Ejnar Lykke*, civilingeniør; meget syg.
- Lars Viggo Olsen*, læge i Kalundborg.
- Ega Wamberg*, eksamen ved universitetet i Grenoble, eksamen som beskæftigelses terapeut. Gift med grosserer Andr. Ruus, Kgs. Lyngby, 1 søn.
- (*Dines*) *Helge Jacobsen*, cand. med., overlæge ved Odense amts og bys sygehus, fysiurgisk afdeling. Specialistanerkendelse i fysiurgi; gift med Ethel Olson.
- Johs. Asger Nielsen*, grosserer, Callisensvej 40, Hellerup.
- Carl Nielsen*, civilingeniør, Sjællandsgade, Vojens. Ansat ved vejvæsenet.
- Hans Winding Pedersen*, cand. polit., professor ved Københavns universitet. Se iøvrigt den blaa bog.
- Bodil Funch*: Sommeren 1927 elev på Ollerup gymnastikhøjskole. 1928—29 gymnastikleder i Boston. Derefter 3 år på kontor — senere på væveskole. Gift 1934 med karetmager Peter Rasmussen — boede i Fredensborg og Humlebæk til 1942, derefter i Hjælm på Møen. „Min mand døde 1949, men jeg har heldigvis en datter på 11 år. — Nu er jeg „altnuligmand“ på min broders blad, Møens Folkeblad, og væverske.“
- Else Nordgård*, gift med Irs. Andreas Lind, Hurup, børnehavelærerinde, fire børn, 17, 13, 9 og 1 år — godt præsteret. Fru Fortuna sendte hende foruden nr. 4 et kæmpemæssigt dollargrin.
- Nonny Hartnack*, cand. polit., har ført en meget kosmopolitisk tilværelse, sekretær ved Følkenes Forbund og den danske ambassade i Amerika. Bor i øjeblikket i New York, gift med en dansk cand. polit. Wright, der er sekretær i F.N. Den udenrigspolitiske situation har tilladt hende efter mange års ægteskab på det sidste at få et barn eller to. Gustav Rasmussen stod vistnok fadder — eller var det Truman?
- Niels Bergstedt*, lærer i Sønderød pr. Ruds Vedby.
- Hans Egild Rasmussen*, cand. mag., ved Odder realskole 1932, ved Græsted skolevæsen fra 1942.
- Erhard Frederik Christiansen*, cand. theol., sognepræst i Sindal fra 1944.

H. C. Ulvsager (tidligere Nielsen) studerede først jura. 1 år med ekspedition til Grønland. Landssekretær for Venstres Ungdom 1932—40. Ansat ved Gentofte skattevæsen 1937—45, hos statsaut. revisor fra 1945—49, arbejdede bl. a. med de kendte Schumacher-sager. Fra 1949 selvstændig revisionsvirksomhed. Adresse: Kempsvej 1, Vanløse.

Herman Aagaard Simonsen. 1928 studerede ved „The Palmer School of Chiropractic“, Davenport, Iowa, kiropraktor 1932. Praksis i København. Rejste 1934 atter til U.S.A. og erhvervede graden Doctor of Chiropractic. Klinik i Vesterport. Lærer ved „Dansk Kiropraktor Kursus“, formand for „Dansk Kiropraktor Raad“. Bolig Barsehøj 7, Gentofte, — altid hjemme for gamle studenterkammerater.

Mine Islev meddeler: Ansat ved Københavns kommunebiblioteker 1926—28, derefter U.S.A. 1928—30 med B. S. in Library Science fra Columbia University 1929. Eksamen fra statens biblioteksskole 1931, Københavns kommunebiblioteker igen til 1938, Aarhus fra 1938—46, og nu sidder jeg som en ret mosgroet kommunebibliotekar i Hørsholm — ugift og barnløs. Var i U.S.A. igen i 1949 i det forfængelige håb at blive frisket lidt op både fagligt og menneskeligt, men forfaldet og forkalkningen lader sig ikke standse. Jeg finder mig forøvrigt meget godt ved det og ser frem til den dag, hvor jeg som pensionist kan slå mig rigtigt til ro blandt Hørsholm-Rungstedts øvrige emeritusser og få tid til at læse bøger selv.

Ida Marie Jensen blev cand. mag. (eng. og tysk) sommeren 1933. Ansat ved Løkken private realskole fra aug. 1935—aug. 1943. Ved Haverslev præliminærkursus aug. 1943—aug. 1946 og ved Bælum kommunale realskole aug. 1946, hvor jeg stadig befinder mig. —

Johs. Jeppesen er kommunelærer i nærheden af Herning.

Anders Sandager Holm, eksamen fra Handelshøjskolen (H. A.) 1928, 15 år i automobilbranchen, 1944 København kommunes brandvæsen, gift og 2 børn. Adresse: Dybendsvej 27, København F.

Manuel Buchwald Venvig, overformynderiet, „Berlingske Tidende“, magistratens 3. afdeling 1933—45, cand. jur. 1946. Fuldmægtig ved Københavns fængsler, gift med cand. jur. Karen Christensen, adresse: Hostrups have 20, København V.

Eva Bernholm, Slotsalleen 47, Slagelse, skriver: Efter endt skoletid i Høng var jeg en vinter på Askov udv. højskole, tog så filosofikum i 1927 og var efter forskellige kursus lærerinde til 1936. Da flyttede jeg mine teltpæle til Slagelse, og var indtil 1948 assistent ved Landboforeningernes regnskabskontor. Fra februar 1949 — og stadigvæk — er jeg på Sct. Peders Landsogns kommunkontor, Slagelse, hvor jeg bl. a. arbejder med beregning og bogføring af de skatter, jeg selv og andre betaler med større (eller mindre) glæde. Er ugift — og deler min fritid mellem arbejdet i hus og have og mine forskellige hobbies. Ellers intet særligt at bemærke. *Carl Ahlman Johansen* har jeg ikke hørt fra.

- 1930 Fra politifuldmægtig *M. J. Lund* er kommet følgende fornøjelige skildring: Som svar på Deres anmodning om oplysninger i anledning af mit 20 års studenterjubilæum skal jeg meddele følgende tørre og triste data: Jeg blev cand. jur. i 1937 og var derefter sagførerfuldmægtig i Frederikssund til 1938 og i Haderslev fra 1938 til 41. Efter at jeg i 41 havde fået sagførerbestalling, fandt jeg ud af, at jeg vist var for skikkelig en sjæl til at være sagfører og søgte derfor ind i politiet, først som politifuldmægtig i Toftlund fra 41 til 46 og fra 46 til dato — og forhåbentlig langt ind i fremtiden — i Sønderborg. Spørgsmålet om rejseoplevelser må jeg besvare med den triste oplysning, at jeg i en årrække har lidt af kronisk rejsefeber. — Først søgte jeg helbredelse ved de norditalienske søer, i den stockholmske skærgård og ved Hardanger-, Sogne- og Trondhjemsfjordene. Senere forsøgte jeg mig i London, Glasgow, Edinburgh og „on the bonnie, bonnie banks of Loch Lomond“. Da heller ikke det hjalp, valfartede jeg i 1948 til Bernadettes hellige kilde i Lourdes, og resultatet heraf var virkelig mirakuløst. Jeg var derefter næsten feberfri, indtil jeg i 1949 havnede i Monte Carlos spillehelvede og mellem banditterne i den korsikanske maki. Efter denne sindsoprivende rejse fandt jeg det i

anno sancto 1950 tilrådeligt at følge katolikerne på deres pilgrimsfærd til „den evige stad“, hvor vi bl. a. overværede en helgenkåring i kristenhedens største kirke og en specialaudiens hos Hans Hellighed pave Pius XII, der elskværdigt dekorerede os alle med en højpavelig mindemedalje med ret til at bære samme. — Hjemturen gik ad den nærmeste omvej forbi Vesuv, der dog ikke spruttede, over Pompeji, der slet ikke kan måle sig med Tysklands ruiner, og gennem Capris blå grotte, der virkelig fuldt ud svarede til sit navn. Senere bærede vi den hellige Frans og den næsten ligeså hellige Johannes af Assisi med vort besøg, så allerede ved ankomsten til Firenze var vi så udkørte, at vi fulgte de sidstnævnte herrers eksempel og gik i kloster. Da tidligere års erfaringer imidlertid har vist, at Danmark dårligt kan undvære sit politi, fandt jeg det efter få dages ophold i Conento San Francesco tilrådeligt igen at ryste Italiens støv af fødderne og vende næsen nordpå. — Af ovenstående turde det formentlig også fremgå, at jeg stadig lever i cølibat. — Ja, så mange var ordene. Nu kan De så selv finde ud af, hvor meget af min lidelseshistorie, De har plads til, når den skal omskrives til den for et årsskrift nødvendige telegramstil.

- 1935 *Thora Broholm*: Fra Høng kom jeg på „Akademisk Kursus“ i København, hvorfra jeg året efter tog eksamen i de til matematisk studentereksamen hørende matematiske fag, da jeg ikke som sproglig student kunne komme ind som discipel på et apotek. Discipeltiden forløb på Sct. Knuds apotek i Odense, hvor jeg dog måtte gå 1½ år som volontør, inden jeg blev indskrevet som discipel, det tog altså 4 år (discipeltiden er 2½), inden jeg blev exam. pharm. i efteråret 1940. Det følgende år havde jeg nogle vikariater og kom så 1941 ind på „Danmarks farmaceutiske Højskole“, blev kandidat i eft. 1943 og ansat på Dalum apotek jan. 1944. Jeg har aldrig fortrudt, at jeg blev farmaceut, det er efter min mening den idelle stilling for en kvinde. Arbejdet er interessant og afvekslende, desuden taler man hver dag med en masse mennesker, så man keder sig aldrig, og når så arbejdsforholdene er gode som her, kan man kun glæde sig til hver dag — dog er det en ret lang arbejdsdag, men intet er jo fuldkomment! I ferierne rejser jeg i reglen og har haft dejlige ture til Schweiz, Frankrig, Belgien, Holland og Sverige, men at beskrive disse rejser ville tage for megen plads, og det skal der desuden en dygtig skribent til. Til slut vil jeg gerne sende en hjertelig hilsen og tak til gamle kammerater samt og ikke mindst til fru Munk for de 2 dejlige år, jeg tilbragte i Høng, det er år, som jeg altid vil mindes med glæde!
- Landsretssagfører *Karl Nielsen* meddeler: Efter embedseksamen i 1945 — desværre forsinket af 2 års sygdom — blev jeg sagførerfuldmægtig i Ribe og fra 1. januar 1947 i Grenaa, hvor jeg var indtil 1. september 1950. I juni 1949 fik jeg bestalling som sagfører og er for kort tid siden blev landsretssagfører, omtrent samtidig med, at jeg den 15. september 1950 overtog en sagførerforretning i Slagelse, så at jeg altså nu huserer i Høngs nærmeste omegn. Løvrigt er jeg gift og har 2 børn. Udover disse tørre kendsgerninger kan jeg desværre intet berette.
- 1945 Årgangen udmærker sig ved, at alle — 100 pct. — er medlemmer; et smukt eks. til efterfølgelse. Til gengæld er man ikke så meddelssom, men *Asgar Milholt* skriver: Jeg ser, De kalder mig jubilar. Er det virkelig ikke mere end 5 år siden (sådan siger vist kun et fåtal), jeg synes, jeg er blevet ældgammel, — med kone og barn og skattebekymringer —, og i Høng var man dog kun en stor dreng. Ja, vi har i denne måned fået en søn. Der er vel ingen, der tvivler om, at han er et vidunderbarn, og De kan da også nok regne ud, at han skal være noget stort engang (ikke officer). Vi vil kalde ham Søren!!! — Nå, men nok om alt det familieværk (lad være at gengive dette på tryk) (nej! E. E.). De spørger mig, hvad jeg er blevet til — tj, ingenting endnu. Men jeg nærer de bedste forhåbninger! På 6. år i hæren — og endnu kun sekondløjtnant — sløjere kan det da ikke være — vel? Jeg går i denne tid til afgangseksamen på hærens officersskole (10 skriftlige og 9 mundtlige fag på 32 dage (2 dages læseferie forud)), hvorefter vinteren går

med en del special-uddannelse, og jeg forventer udnævnelse til fast linieofficer (premierløjtnant) til maj 1951 — det er alt!!!

Jeg véd en lille smule om enkelte andre: I sommer mødte jeg *Jørgen Pallesen*, han var indkaldt til tjeneste ved hærens underlægeskole på Høvelte kaserne. Samme steds traf jeg *Kjeldsen*, der gik som rekrut. Han var holdt op med juraen. De var begge giftede — og havde vist begge børn (?).

Om *Arne Rasmussen* (gift og barn) véd jeg, at han er militærflyver — vist nok på elementærskole i Aunø (måske i efteråret).

Vestergaard fortæller i telefonen:

„*Tut'en*“ er ansat i lufthavnen; har fået et halvt års orlov og er nu i England.

Jytte Schaltz er ansat i Handelsbankens hovedafdeling i København.

Stryg er soldat i Holbæk.

Vestergaard selv er lykkelig fader til to små piger; ved siden af studierne passes en stilling i finansministeriet på fem timer daglig.

ESMAN ERIKSEN.

Hongs vartegn

Elevforeningen

Samtidig med, at foreningens medlemstal er i støt vækst, er det kedeligt at måtte konstatere, at deltagelsen i elevmødet er dalende. En nærliggende årsag hertil, vil man sige, er de velbesøgte februarsammenkomster? Måske? Jeg tror nu, den væsentligste årsag er, at det er for dyrt. Rejseudgifterne er steget meget, og idet udgiften til bespisning er 8 kr., vil det sige, at „Turen til Høng“ minimum koster 25 kr., og det er mange penge for en student.

Selv om jeg udmærket forstod skolerne, da disse for et par år siden indførte betaling for spisningen, tror jeg, man må se sig om efter en anden måde, på hvilken man kan få et tilskud til dækning af de ret betydelige omkostninger (ikke mindst til den fortrinlige kunstneriske underholdning samt til orkestret). Hvorfor ikke tage en entré på f. eks. 1 kr. til aftenfesten om søndagen; vel at mærke for alle deltagerne.

Når lige undtages tilslutningen, kan der kun siges godt om elevfesten. Oplæsningen lørdag aften af Ibsens Et Dukkehjem ved adjunkt *Nørreslet* og frue var simpelthen et fund! Det bliver forhåbentlig ikke sidste gang, vi på den måde hører familien Nørreslet.

Generalforsamlingen var igen henlagt til lørdag aften. Af hensyn til foreningens kontakt med *Erانيا* er det utvivlsomt det bedste; og da cand. psyk. fru *Kirstine Jespersen* (25 års jubilar) ledede forhandlingerne myndigt og præcist var der ingen, der fik tid til at minde lektor *Ejlf Jørgensen*. Om medlemstallet oplystes, at det var 324 mod sidste år 292; en ganske pæn fremgang. Årsskriftet var lidt mindre end tidligere; når foreningens økonomi tillader det, vil man atter udvide. Økonomien har dog allerede bedret sig så meget siden sidste generalforsamling, at foreningen for første gang har set sig i stand til at realisere et af sine videregående formål, nemlig uddeling af bogpræmier.

Februarsammenkomsten havde haft god tilslutning. Lokalerne var — efterhånden — gode; steningen ved festen havde været god. Foreningen agter at fortsætte med disse fester. Der havde været røster fremme om, at vi ikke skulle holde disse sammenkomster sammen med realskolens elevforening; bestyrelsen mente dog, bl. a. af hensyn til økonomien, at vi bør fortsætte med dette samarbejde.

Formanden motiverede derefter bestyrelsens forslag om at ændre foreningens navn til Høng-Samfundet. Forslaget blev vedtaget på den foregående generalforsamling, men skal efter lovene vedtages på to generalforsamlinger. Forslaget blev uden forhandling enstemmigt vedtaget.

Kassereren, kontorchef, cand. polit. *Erling Petersen*, København, aflagde regnskab og fremkom i forbindelse hermed med nogle oplysninger om foreningens økonomi. Driftsregnskabet sluttede med et overskud på 476,25 kr. mod et underskud på 569,34 kr. sidste år. Årsagen til denne forbedring er først og fremmest, at der er indgået 535,70 kr. i frivillige bidrag mod kun 14,40 kr. sidste år. Desuden er kontingenterne steget med ca. 170 kr., ligesom festen i februar 1950 gav et overskud på ca. 80 kr., medens den tilsvarende fest sidste år gav et underskud på ca. 100 kr. Endelig er udgifterne til årsskriftet reduceret med ca. 250 kr., navnlig som følge af en nedskæring af sideantallet.

Kassereren fremhævede, at på grund af de stigende udgifter er de frivillige bidrag nødvendige for at bringe balance på driftsregnskabet, med mindre man vil gå til enten

en kontingentforhøjelse eller en drastisk nedskæring af årsskriftet. Da det er ønskeligt at undgå begge disse udveje, måtte man opfordre de medlemmer, der var i stand dertil, til fortsat at støtte foreningen med frivillige bidrag. Han anmodede de tilstedeværende om at støtte foreningen ved at agitere herfor.

Driftsregnskab for 1949—50

<i>Indtægter:</i>		<i>Udgifter:</i>	
Kontingenter	1406,40 kr.	Sammenkomster	204,00 kr.
Salg af årsskrifter	452,50 -	Bestyrelsesmøder	24,30 -
Indtægt v. sammenkomster...	282,00 -	Årsskrift	1511,60 -
Renter	4,59 -	Kuverter, tryksager o. l.	110,73 -
Gaver	535,70 -	Porto	89,81 -
		Gaver m. v.	63,00 -
		Afskrivn. på restancekonto...	125,20 -
		Diverse	76,30 -
		Overskud	476,25 -
	2681,19 kr		2681,19 kr.

Status ult. 1949—50

<i>Aktiver:</i>		<i>Passiver:</i>	
Kassebeholdning	23,60 kr.	Forudbetalt kontingent	4,00 kr.
Girokonto	1,91 -	Konto f. livsv. medlemmer ...	100,00 -
Bankkonto	100,90 -	Kapitalkonto:	
Kontingentrestancer	100,00 -	Saldo ult. 1948-49: ÷ 353,84	
		overskud 1949-50: 476,25	
	226,41 kr.		122,41 -
			226,41 kr.

Ovenstående regnskab har vi revideret og befundet rigtigt.

Nyborg, den 29. august 1950.

sign. *P. Frimann Jensen.*

Aarhus, den 31. august 1950.

sign. *Dan. O. Larsen.*

Af bestyrelsen afgik efter tur formanden, redaktionssekretær *Hans Bagge*, Slagelse, og sekretæren, cand. mag. *Esmann Eriksen*, Høng; valgene var genvalg. Stud. polyt. *Uffe Hansen* (1947) havde på gr. a. meget arbejde anmodet om at måtte udtræde af bestyrelsen; suppleanten, stud. jur. *Erling Grønder* (1947), indgik i hans sted.

Til bestyrelsessuppleanter genvalgte læge *Alfred Fly*, Kerteminde, og nyvalgte stud. jur. *Niels Borchersen* (1949). Revisorerne, adjunkt *Frimann Jensen*, Nyborg, og journalist *Dan O. Larsen*, Aarhus, genvalgte. Stud. theol. *Kristian Buhl* (1950) blev revisor-suppleant.

Af årgangsrepræsentanter nyvalgte for 1932 *F. J. Mathiasen*; 1933 *Karsten Munk*; 1935 *Ebbe Munk*; 1943 *Thorvald Nielsen*; 1950 *Kristian Buhl*. — De øvrige er: 1921 *Anders Moseholt*, 1922 *Alfred Fly*; 1923 *Aage Fjalland*; 1924 *Kaj Larsen*; 1925 *Erik Halager*; 1926 *Hans Chr. Ulvsager*; 1927 *Erik Larsen*; 1928 *Kr. Kold Jensen*; 1929 *Axel Knudsen*; 1930 *Dagmar Simonsen*; 1931 *Frimann Jensen*; 1934 *Thomas Rørdam*; 1936 *Orla Juul Petersen*; 1937 *Johs. Jørgensen*; 1938 *Højer Jensen*; 1939 *J. J. Lindsteen*; 1940 og 41 *O. Parbo*; 1942 *Sv. Christensen*; 1944 *Peter Næsvang*; 1945 *Niels Vestergaard*; 1946 *Erik v. Massenbach* og *Reiner Bønløkke*; 1947 *Aage Jensen*; 1948 *Sandbjerg Nielsen*; 1949 *N. Borchersen*.

ESMAN ERIKSEN.

Til medlemmerne !

HØNG-SAMFUNDETS medlemmer sluttede smukt op om foreningen, da den i fjor var i økonomiske vanskeligheder. Vi har grund til at sige alle dem tak, som gennem frivillige bidrag hjalp foreningen ud af kniben. I år har regnskabet kunnet løbe rundt, men kontingentet er fortsat så lavt, at frivillige bidrag både er velkomne og i nogen grad også fornødne for fortsat at kunne drive arbejdet uden indskrænkninger i ydelserne. Kassererens navn, adresse og postkontonummer findes på bindets tredje side.

*

VI HAR SAGT DET så tit, men vil gerne sige det igen: Foruden frivillige bidrag er der endnu et middel, som kan hjælpe os, nemlig tegning af ny medlemmer. Se efter, hvem i Deres årgang, der *ikke* er medlem, skriv til dem og spørg, om De må tegne dem som medlemmer! Kassereren, skolen, formanden eller et af de øvrige bestyrelsesmedlemmer modtager gerne nyindmeldelser. Ny medlemmer får i den udstrækning, vi har årsskrifter tilbage, dette tilsendt snarest muligt efter indmeldelsen.

*

FASTELAVNSFESTEN i København er snart ved at blive en lige så fast årlig tradition som elevmødet i Høng. Festen afholdes næste år lørdag 3. februar, og den finder ligesom i år sted i restaurant „Karnappen“, Kvindernes bygning, Niels Hemmingsensgade. Vi byder ikke på noget stort underholdningsprogram. Der serveres smørrebrød kl. 18,30, og senere danses og samtales der. Mange, også af de lidt ældre årgange, møder her op og glæder sig ved at træffe og tale med gamle kammerater under selskabelige og tvangsfrie former. Vi vil gerne have, det skal være en aften, hvor man kan få lejlighed til at tale sammen, eventuelt danse sammen, men hvor der ellers ikke stilles krav til ånd eller pengepung. Det skulle gerne fortsat være en rigtig „kammeratskabsaften“ — det var den i år, hvor vi var 150 af mange forskellige årgange.

*

MEN ELLERS er elevmødet på skolen sidst i august eller først i september, næste år lørdag 1. og søndag 2. september, Høng-Samfundets, skolens og medlemmernes årlige store sammenkomst. 25-års studenterjubilarene er her særlige hædersgæster. Mange har ikke genset de kære, kendte steder, siden de fik huen på for 25 år siden. Dette års jubilarer var kun få, og endnu færre kom, men vi var glade for at hilse på dem, som var der. Jeg er overbevist om, at de forhåbentlig mange flere jubilarer af årgang 1926, vi får at se til sommer, vil være enig med mig i, at der stadig er hyggeligt i gamle Høng, selv om tiden og udviklingen har forandret meget i den forløbne tid, og selv om et nyt forstanderpar og nye lærere er rykket ind på skolen. Vi er stadig lige så velkomne på gymnasiet som i Ejlif Jørgensens og Munks tid.

Vi håber derfor at se mange til studenterjubilæet og elevmødet 1. og 2. september 1951!

HANS BAGGE.

MEDLEMSLISTE

for Høng-Samfundet (pr. 1. november 1950)

Fru Ingeborg Munk, Mozartsvej 3³, København V. (Æresmedlem.)
Forstander, cand. mag. J. H. Monrad, Høng Studenterkursus, Høng.
Fru A. T. Monrad, Høng Studenterkursus, Høng.

Lærere:

Cand. mag. A. Damsgaard, Høng Studenterkursus, Høng.
Cand. mag. Esmann Eriksen, Nyvej 1, Høng.
Cand. mag. Inge Humlum, Nyvej 12, Høng.
Assistent ved D.g.U., cand. mag. Peter Ingwersen, Valbygaardsvej 84, Valby.
Adjunkt Paul Nørreslet, Trekanten 60, Næstved.
Cand. mag. frk. Ellen Pihl, Slagelsevej 10¹, Høng.
Cand. mag. K. Ringgaard, Færgegaarden 4², Silkeborg.
Adjunkt, frk. I. Sadderup, f. Sørensen, Nymarksvej 6², Fredericia.
Cand. mag. O. Ørsnes-Christensen, Høng Studenterkursus, Høng.

Elever:

- 1921 Overbibliotekar Ingrid Vig Jensen, Centralbiblioteket, Esbjerg.
Læge Ejnar Larsen, Søllested, Lolland.
*Lærer Anders Moseholt, Højagervej 6, Risskov.
- 1922 Prokurist, frk. Fanny Elisa Dahl, Hostrupshave 1⁴ tv., Kbhvn. F.
Fru Marie Dylh, f. Christensen, „Højbo“, Laven St., Jylland.
*Sygehuslæge Alfred Fly, Kerteminde. (Livsvarigt medlem).
Kommunelærer Tage Halse, Livjærgergade 44, Kbhvn. Ø.
Kontorchef Th. Larsen, Rygaardsallé 25A, Hellerup.
Forstander, cand. jur. Julius Lavrsen, Andelsskolen, Middelfart.
Kommunelærerinde, fru Julie Mathiesen, f. Rasmussen, Mølleshusvej 60¹, Roskilde.
Læge Peder Gravgaard Mortensen, Ø. Hvidbjerg pr. Redsted.
Dr. phil. Christen Møller, Nitivej 13⁴, Kbhvn. F.
Bogholder Georg Nielsen, Lærlingehjemmet, Rantzausgade 60, Kbhvn. N.
Gdr. Thv. Nielsen, Hvilehøjgaard, Ugelstrup, Kr. Saaby.
- 1923 *Adjunkt Niels Aage Nielsen, Fjalland, Unnasvej 9, Helsingør.
Journalist Axel Jørgensen, Thyregodsvej 3, st. th., Valby.
Cand. jur. Karl Jørgensen, Buddinge Hovedgade 124, Gladsaxe, Søborg.
Cand. mag. Margot Mortensen, f. Jacobsen, Stadion Allé 26, Århus.
Adjunkt Thv. Nielsen, Tirsbækvej 9, Kbhvn., Vanløse.

* Argangsrepræsentant.

- Gdr. Valdemar Nielsen, Jelstrup pr. Haubro.
 Forstander Gunnar Olsen, Glamsbjerg Fri- og Efterskole, Glamsbjerg.
 Fru Paula Schibbye, f. Nielsen, Büllowsvej 11³, Kbhvn. V.
 Provst Aage Stevns, Vrendsted, Vendsyssel.
- 1924 Bogholder, frk. Ebba Christensen, Herninggade 14¹, Kbhvn. Ø.
 Amts-læge, dr. med. Jakob Jakobsen, Grejsdalsvej 6, Vejle.
 Knud Dahl Jensen, Åle, Jylland.
 Fru Alhed Jespersen, f. Nielsen, Hersegade 22, Roskilde.
 Redaktør Magnus Knudsen, „Fyns Tidende“s Assens-kontor, Assens.
 *Statsautoriseret revisor Kaj Larsen, Ane Kathrinesvej 20, Kbhvn. F.
 Chefredaktør Arne Melgaard, Godthåbsvej 131, Kbhvn. F.
 Civilingeniør Gustav Mortensen, Stadion Allé 26¹, Århus.
 Fuldmægtig, cand. polit. Ivar Munk, Kæresvej 15, Søndergårdsparken, Bagsværd.
 Realskolelærer Sv. Johs. Nielsen, Torvet 2, Kalundborg.
 Læge Johs. Petersen, Brørup.
 Læge Karl Kristian Rønde-Andersen, Vordingborg.
- 1925 Aksel Andersen, 41-37, 70 St., Woodside, N.Y., U.S.A.
 *Inspektør, cand. mag. Erik Halager, Stavangervej 20, Esbjerg.
 Direktør Aage Henriksen, Femø.
 Fru Kirstine Jespersen, f. Korsgaard, Sølystvej 3C, Klampenborg.
 Dyrlæge Mogens Jørgensen, Ø. Jølby pr. Erslev.
 Ove Heilmann Nøhr, Grønberg st., Jylland.
 Landpostbud Viggo Poulsen, Havrebjerg.
 Neal Nordland, f. Niels Petersen, 21375 Telegraph, Detroit 19, Mich., U.S.A.
 Lagtingsmand, cand. jur. Poul Petersen, Thorshavn, Færøerne.
- 1926 Lærer Niels Bergstedt, Sønderød pr. Ruds Vedby.
 Bibliotekar Mine Islev, Hørsholm.
 Lærerinde, cand. mag. Ida M. Jensen, Realskolen, Bælum.
 Fru Else Lind, f. Nordgaard, Hurup, Thy.
 *Revisor H. C. Ulvsager, Kempsevej 1, Vanløse.
- 1927 Fru Marna Bruun Brøste, Skovhuset, Bakkeallé 1, Hørsholm.
 Sagsfører, cand. jur. Kaj Billeschou Hansen, Torvet 2, Sakskøbing.
 *Fuldmægtig, cand. act. Erik Larsen, Rørsøvej 6, Charlottenlund.
 Civilingeniør Johs. Roving, Vedstedvej 5, Valby.
- 1928 *Sognepræst Kr. Kold Jensen, Henne.
 Dyrlæge Th. Møller Jensen, Odder.
 Møbelfabrikant Orla Johnsen, Slotsalléen 20, Slagelse.
 Tandlæge Bent Kring, Store Torv 6, Århus.
 Læge Jørgen Madsen, Gram.
- 1929 Civilingeniør Holger Brændgaard, p. t. Indien.
 Sognepræst Arne Buus, Øster Assels, Mors.
 Civilingeniør Th. Christensen, Vamdrupvej 23, Valby.
 Inspektør O. Møller Christensen, Bøgevang 25, Virum, Lyngby.
 Cand. mag. Thyra Jensen, Sæbyvej, Åsa.
 *Civilingeniør A. Knudsen, Gothåbshave 16⁸, København F.
 Fuldmægtig, cand. jur. Ellen Mortensen, Overgaden o. Vandet 46², Kbhvn. K.
 Pastor G. Poulsen, Mylius Erichsensvej 17, Århus.
- 1930 Tandlæge Ellen Sophie Bertelsen, f. Daugard, Klintegården 1², Århus.
 Fuldmægtig, cand. jur. Stig Holm, Flidsagervej 12, Valby.
 Politifuldmægtig, cand. jur. M. I. Lund, Sønderborg politikammer, Sønderborg.
 Sekretær, cand. polit. Henning Normann, p. t. F.A.O., U.S.A.
 Læge H. Roesdahl, Tandslet, Als.

- *Ekspeditionssekretær, cand. jur., fru Dagmar Simonsen, f. Jensen, Ved Volden 12, Dyrslæge Th. Sørensen, Sindal. Kbhvn. K.
Sekretær, cand. jur. Tyge Sørensen, Alekistevej 76³, Vanløse.
- 1931 Redaktionssekretær Hans Bagge, „Sorø Amtstidende“, Slagelse.
*Adjunkt Peter Frimann Jensen, Skovgyden 23, Nyborg.
Dyrslæge Poul Toftegaard Jensen, Bøgevej 2, Hadsten.
Arkitekt M.A.A. Helge Nørvig, Drosselvej 80, Kbhvn. F.
Kontorchef, cand. polit. Erling Pedersen, Abakkevej 48¹, Kbhvn. F.
- 1932 Fru Gerda Gernaa, f. Kjer, Buddingevej 31A, Lyngby.
Sekretær, cand. polit. Chr. Johansen, Flakholm 25, Vanløse.
Civilingeniør Henry Klostergaard, p. t. U.S.A.
Pastor Halvdan Knudsen, 4254, 3 Avenue, Los Angeles 43, Californien.
*Konstruktør Federico J. Mathiasen, Amagerbrogade 6, Kbhvn. S.
- 1933 Sekretær Margrethe Haugaard, Sindssygehospital, Vedsted pr. Hviding.
Realskolebestyrer Jørgen Bent Jørgensen, Ringe realskole, Ringe.
Landinspektør Kjeld Jørgensen, Rådhusstorvet 3, Randers.
Adjunkt Torsten Jørgensen, Nylandsvej 83³, Kbhvn. F.
Journalist Kr. Hesselager Kristensen, Espevangen 46, Søborg.
Sekretær, cand. jur. Marie Mouritsen, Næstvedgade 28¹, Kbhvn. Ø.
*Civilingeniør Karsten Munk, Ibsvej 68, Søndergårdsparken, Bagsværd.
Cand. act. Else Nielsen, Jens Munksgade 14, Kbhvn. Ø.
Civilingeniør N. Hvidtfeldt Rasmussen, Bogensegade 1, Kbhvn. Ø.
- 1934 Sekretær, cand. polit. David Munk, Vognmandsmarken 16, Kbhvn. Ø.
*Cand. polit. Thomas Rørdam, „Købmandshvile“, Rungsted.
Sekretær, cand. jur. Margrethe Smidt, Torvegade 49¹, Kbhvn. K.
- 1935 Kommune lærer Gunnar Brebøl, f. Nielsen, Jernbanevej 21, Holbæk.
Cand. pharm. Thora Broholm, Dalum apotek, Fruens Bøge.
Sekretær, cand. polit. Søren Henriksen, Nürnberggade 6³, Kbhvn. S.
Organist Anders Jørgensen, Bellahøjvej 125, Kbhvn. F.
*Højskole lærer, cand. polit. Ebbe Munk, Roskilde højskole, Roskilde.
Landsretssagfører Karl Nielsen, Slagelse.
Realskole lærer Aage Olsen, Realskolen, Langå.
Læge Preben Bender Petersen, Amtssygehuset, Lemvig.
- 1936 Læge Ingrid Andersen, f. Jørgensen, Osted pr. Roskilde.
Dyrslæge J. Rasmus Andersen, Osted pr. Roskilde.
Fru Edith Wisbech Christensen, f. Lehn, Fjords Allé 17, Ringkøbing.
Landinspektør K. H. Munch Hermansen, Maglegårdsallé 57² th., Søborg.
Disponent Arent P. W. Hertel, Kildevænget 2, Næstved.
Civilingeniør Ejnar Larsen, Hybenvej 39, Kgs. Lyngby.
Læge Hans Aage Nielsen, Amtssygehusets kir. afd., Viborg.
Mag. art. Anker Olsen, Horsevænget 52, Vanløse.
*Lærer Orla Juel Petersen, Uggerløse, Tølløse.
- 1937 Redaktionssekretær Vagn Fredens, „Sorø Amtstidende“, Slagelse.
Dommerfuldmægtig A. Grathe, Bakkevej 5, Svendborg.
*Cand. mag. Johs. Jørgensen, Høng realskole, Høng.
Bankassistent Knud Lorentsen, Diskontobanken, Randers.
Læge, frk. Grethe Pleen, Ingerslevsgade 162, Kbhvn. V.
Fru Grethe Schiønning, f. Møller, Klokkestøbergade, Slagelse.
Sagførerfuldmægtig K. West, Sjællandsgade 6, Ringsted.
Sognepræst Ejvind Laursen Vig, Karrebæk, Karrebæksminde.

- 1938 Civilingeniør Evald Blach, Stubmarken 14, Søborg.
 Fru Lise Haslund, Wagnersvej 4, Kbhvn. S.V.
 Arkitekt Ole Haslund, Wagnersvej 4, Kbhvn. S.V.
 Reklamechef Johs. Holst, Hovedgaden 113, Bagsværd.
 Landinspektør B. Jarly, Sørvåg, Færøerne.
 *Forstkandidat B. Højer Jensen, Svendstrup pr. Borup.
 Cand. mag. Olav Skovgaard Olsen, Chr. Paulsen-skolen, Flensborg.
 Sekretær, cand. jur. Erik Munck Thye, Sengeløse central, Sengeløse.
- 1939 Hjælpepræst, cand. theol. Orla Christiansen, Borchs kollegium, St. Kannikestræde,
 Redaktør Aksel Dreslov, Venstres pressebureau, Axelborg, København V.
 Undervisningsassistent, cand. oec. Svend Fredens, Universitetet, Århus.
 Cand. polyt. Svend Hansen, Rebildvej 21, st., Kbhvn. F.
 Civilingeniør A. O. Haugaard, p. t. Kjerte pr. Årup.
 Brygm. Peter Hermann, Dr. Olgasvej 70, Kbhvn. F.
 Cand. mag. Poul Højvert, Finsensvej 37 A¹, København F.
 Jørgen Molt Ipsen, Dansk skoleforening, Flensborg, c/o Gråsten Bank, Padborg.
 Overassistent Kaj Kastrop-Nielsen, Genuavej 23 st., København S.
 *Sekretær, cand. polit. Jens Jørgen Lindsteen, Merianvej 40, Hellerup.
 Folmer Stig Lauritzen, Berthigsgade 3 st., København Ø.
 Civilingeniør Knud Nielsen, Vestre Strandallé 139 b, Risskov.
 Civilingeniør Jørgen Winther, Frederikssundsvej 313, Brh.
- 1941 Frk. Agnethe Andersen, Skelby, Herlufmagle.
 Fru Lis Blem, f. Castberg, Svinninge.
 Cand. jur. Arne Holst Hansen, c/o gdr.ske Marie Hansen, Brem, Rødding, Sønderj.
 Sagførermuldmægtig, cand. jur. Ove Hansen, Vesterbrogade 124A, Kbhvn. V.
 Civilingeniør Jens Johan Jensen, Østervang 51, Roskilde.
 Gdr. Hans Hansen Larsen, Lundby, Sydsjælland.
 *Assistent Oluf Parbo, Parkvej 2, Roskilde.
 Kontorist Karin Randing, Lauravej 28², Valby.
 Lærer Palle Skov-Petersen, Einar Holbøllsvej 7, Charlottenlund.
 Prokurist Byrge Trolle Sørensen, A/S Korsør Købmandsgaard, Korsør.
- 1942 Dyr læge Herluf Bendtsen, Brøndbyvestervej 15, Glostrup.
 Landmand Ib Herman Breitenstein, c/o dyr læge Breitenstein, Keldby, Møn.
 Stud. med. Jørgen Bundgaard, Lautrupgård, Skovlunde.
 Stud. theol. Gerner Christensen, Studentergården, Kbhvn.
 *Stud. techn. Svend Clemen Christensen, Skov Allé 5, Fruens Bøge.
 Stud. polyt. Poul Gert Christoffersen, Jerslev forskole, Jerslev.
 Dyr lægeassistent Kaj Dyhr, Gramrode, Jylland.
 Dyr læge Aage Hansen, Hudevad pr. Aarslev.
 Forstassistent Laurits Hansen, Skovvej 20, Svendborg.
 Fabrikør Bent Kirkegaard, Tingsryd, Box 65, Sverige.
 Trafikassistent H. J. Søtoft, Kapslevej 64, Lyngby.
- 1943 Dyr læge Regnar Aagaard, Gredstedbro.
 Civilingeniør Flemming Rønholt Hansen, Enghavevej 1, Kolding.
 Lærerinde Elisabeth Hecht, Baldriansvej 21, Hellerup.
 Torben Høyer, Livjægergade 13¹, Kbhvn. Ø.
 Stud. med. Carl Krebs, Lindenovsgade 5 st., Kbhvn. Ø.
 Cand. jur. Egon Larsen, St. Kannikestræde 181, Kbhvn. K.
 Stud. act. Henning Gøbel Larsen, Bregninge skole, Eskebjerg.
 Seminarist Erik Ledstrup, Webersgade 9, st. tv., Kbhvn. Ø.
 Landmand Peter Skovbo Madsen, Ladby pr. Næstved.
 Laboratorieassistent Annalise Nielsen, Apoteket, Nykøbing S.
 *Lærer, cand. theol. Thorvald Nielsen, Ungdomsfængslet, Søbysøgård.
 Korrespondent Anton Pedersen, Lauggårds Allé 66, Søborg.

- Exam. pharm. Inge Holst Pedersen, Vesterbrogade 46², Kbhvn. V.
 Cand. jur. Kaj Plejdrup, Høng mejeri, Høng. (Soldat i Fredericia.)
 Stud. med. Oluf Ejsing Søbye, gdr. K. Søbye, Vonge.
 Højskolelærer Knud Verner Thygesen, Husmandsskolen, Tarup.
 Rejsesekretær J. D. Wolff, Nordborg, Als.
- 1944 Speditør Svend Aage Brander, c/o Værløselejren, Ballerup.
 Fru Inge Suhr, f. Frederiksen, Granhøjgård, Birkerød.
 Kontorist Karen Gyldenkærne, Østed, Lejre.
 Fru Gertrud Jensen, f. Knudsen, Østervang 51, Roskilde.
 Journalist Dan O. Larsen, „Aarhus Amtstidende“, Århus.
 Bankassistent Paul Chr. Larsen, „Tofttegård“, Bjerre pr. St. Fuglede.
 *Købmand (kornagentur) Peter Næsvang, Absalonsgade 11, Slagelse.
 Maskinlærling Flemming Petersen, Vandel.
 Egon Nøhr Poulsen, Ll. Køgegård, Køge.
 Kornet Arne Rasmussen, c/o snedker R., Glumsø.
 Stud. med. Niels Hedager Sørensen, Brædstrup hotel, Brædstrup.
- 1945 Annegrethe Balslev, Tryden, Gelsted, Fyn.
 Fru Aase Buch, Gyldenlakvej 21 st., Kbhvn. S.
 Stud. polit. Leon Buch, Gyldenlakvej 21 st., Kbhvn. S.
 Stud. polit. Aage Berg Christensen, Fjølstervang, Kibæk.
 Bankassistent Bent Christensen, Nytorv 7³, Kbhvn. K.
 Jørgen Aagaard Hansen, Hingstedhus, Hillerød.
 Stud. med. vetr. Anders Holm, Mathildevej 22⁵, Kbhvn. F.
 Stud. jur. Hans Ove Jensen, Prinsesse Mariæ Allé 5 st., Kbhvn. V.
 Stud. jur. Knud Jensen, adr. Tømrermester H. Jensen, Flakkebjerg.
 Kontorassistent Mouritz D. Kjeldsen, c/o manufakturhandler K., Mou.
 Stud. polit. Henning K. Kristensen, Møllegaarden, Høng.
 Landbrugsstuderende Jørgen Aksel Kristensen, Møllegaarden, Høng.
 Løjtnant Asger Milholt, Stolpehøj 68, Gentofte.
 Stud. jur. Ida Else Margrethe Olsen, Tjørnelunde, Høng.
 Stud. med. Jørgen Engberg Pallesen, Åbybro.
 Seminarieelev Frede Holm Petersen, Statsseminariet, Skårup.
 Fru Kirsten Nøhr Poulsen, Lille Køgegård, Køge.
 Fru Lilian Karlskov Vestergaard, Guldagervænget 3, Sorgenfri.
 Stud. jur. Poul Gyde Poulsen, Tjørnelunde, Høng.
 Frk. Jytte Schaltz, Handelsbanken, Kalundborg.
 Rekrut Henrik Rasmussen, c/o gdr. J. H. Stryg, Gundslev pr. Nørre Alslev.
 *Stud. polit. Niels Peter Vestergaard, Guldagervænget 3, Sorgenfri.
- 1946 *Stud. jur. Reiner Bønløkke Andersen, Birkesig kalkværk, Balle Dj.
 Sv. Ørbæk Andersen, Ørum, Djursland.
 Thomas Andersen, Kartoffelmelsfabrikken, Toftlund, Sønderjylland.
 Helmer Christensen, Sæby, Høng.
 Stud. mag. frk. Inger Hansen, Karsholte, Dianalund.
 Fru Kirsten Vibeke Petersen, f. Hansen, Conradineslyst, Ruds Vedby.
 Stud. mag. Knud Hansen, Kronprinsensgade 4⁵, Kbhvn. K.
 Frk. Tove Elise Hansen, Rakelsvej 4², Hellerup.
 Sygeplejerske, fru Birthe Holm, f. Nielsen, Mathildevej 22⁵, Kbhvn. F.
 Harald Boye Jensen, Alstrup, Tranebjerg, Samsø.
 Stud. polit. Poul Jensen, Camilla Nielsensvej 34¹, Kbhvn. F.
 Stud. theol. Johan Kristensen, Vældegårdsvej 23, Gentofte.
 Stud. theol. Bent Larsen, Rosenvængets Allé 6² tv., København Ø.
 Frk. Didi Ruberg Larsen, c/o musikdir. Larsen, Kalundborg.
 Frk. Kirstine Larsen, „Birkebak“ pr. Hårby.
 Stud. polyt. Ove Madsen, Adolf Steens Allé 8, Kbhvn. V.

- *Stud. jur. Erik v. Massenbach, Gærdebred 14, Kbhvn. S.
 Jørgen Mau, landskabsmaler V. Mau, Birkerød.
 Handelslærling Allan Nathansen, Rønnevej 4, Risskov.
 Sygeplejerske Inger Lise Nielsen, Kommunehospitalet, Kbhvn. K.
 Stud. mag. Hanne Petersen, Nøddevænget 5, Lyngby.
 Frk. Kirsten Petersen, c/o malermester Petersen, Algade, Korsør.
 Frk. Vera Rasmussen, Gæstgivergården, Hårby.
 Højskolelærer Per Skar, Stevns højskole, St. Heddinge.
 Lærerinde Betty Sørensen, Dorthesminde, Glejbjerg.
 Stud. merc. Axel Villadsen, Elmegade 22, Kbhvn. N.
 Korrespondent Gerda Worm, Messen, Købmagergade, Kbhvn. K.
- 1947 Højskoleelev Ruth Svensgaard, Lystrup, Vivild.
 Seminarieelev Julius Bidstrup, Den fri Lærerskole, Ollerup.
 Korrespondent Rita Sørensen Dyhr, Ordrup, Fårevejle.
 Stud. med. (Århus) Jørgen Frostholt, Langelandsgade 201, Århus.
 Stud. jur. Erling Grønder, Margrethevej 1, Rungsted kyst.
 Stud. jur. (Århus) Arne Ejvind Hansen, Årestrup, Skørping.
 Korrespondent Inge Hansen, „Parcelgården“, Grevinge.
 Stud. med. vetr. Jørgen Hansen, Brandes Allé 8³, Kbhvn. F.
 Seminarieelev Ove Pyndt Hansen, Jonstrup seminarium, Ballerup.
 Stud. odont. Sv. Aa. Nord Hansen, Holmbladsvænge 2³, Kbhvn. S.
 Stud. polyt. Uffe Bondebjerg Hansen, Hagemans kollegium, Kristianiagade 10,
 Kbhvn. Ø.
 Stud. mag. fru Grete Nielsen, f. Jacobsen, Pernillevej 10, Kbhvn. N.V.
 *Stud. oecon. Aage Jensen, Koll. II, nr. 61, Universitetsparken, Århus.
 Stud. med. Herman Krogsgaard Jensen, Helligkilde, Hvidbjerg, Thyholm.
 Stud. polit. Vilmar Joensen, Rudershøj kollegium, Holte.
 Birger Nordsted Jørgensen, Fasanhaven 8, Gentofte.
 Bodil Valentin Jørgensen, c/o fhv. gdr. K. Jørgensen, Krungerup, Saksøbing.
 Arkæologistuderende Ulla Kiilsgaard, Vennemindevej 22, Kbhvn. Ø.
 Stud. mag. Gunnar Larsen, Parkvænget 8, Charlottenlund.
 Stud. med. Jørgen Larsen, Kløverprisvej 32, Hvidovre, Valby.
 Frk. Ruth Laursen, Ruggårdsvej 16², Odense.
 Journalist Thorkild Thyge Madsen, Horsens Folkeblad, Horsens.
 Stud. oecon. Bjørn Mønsen, Skovlyst, Brørup.
 Frk. Bente Møller, Tinggade 1, Ringsted.
 Kontorist (stud. mag.) Jytte Nielsen, Stationsvej 4, Hjallesø.
 Seminarieelev Birgit Odgaard, Tersløse pr. Dianalund.
 Kornet Vagn Olsen, Hover pr. Tarm.
 Forvalter Aage Damborg Petersen, Lynges Eskildstrup, Sorø.
 Laboratorieassistent Asta Fog Petersen, Vinde Helsing friskole pr. Gørlev.
 Jørgen Greve Petersen, Slotsmøllen, Tranekjær.
 Kaj Petersen, Forstanderhjemmet, Himmelev, Roskilde.
 Stud. med. Ole Romme, Tammerisvej 22, Risskov, Århus.
 Birthe Saabye, Lindegade 1, Kalundborg.
 Esther Spaabæk, Spåbæk, Ørnholm.
 Korrespondentelev Kristine Thusholt, „Aspargesgården“, Fårevejle.
 Mogens Wester, „Køkkenhøjgård“, Døjringe.
 Stud. mag. Torben Østerlund, Vejlesøvej 23, Holte.
- 1948 Søkadet Gert Andersen, Jernbanestationen, Skellebjerg.
 Birgit Arevad, Farre skole, Farre.
 Henrik T. Berg, Holsted.
 Stud. med. Werner Blomhøj, Hovedgaden, Høng.
 Discipel Ebbe Brandstrup, Rudkøbing apotek, Rudkøbing.

- Sekretær Henning Carlsen, Lindeallé 2, Hasseris, Ålborg.
 Laboratorieassistent Anna Ølgaard Kristensen, Vesterallé 6, Grindsted.
 Knud Drewsen, Biblioteket, Vejen.
 Stud. med. Arne Espensen, Søby, Landet pr. Svendborg.
 Ivy Frederiksen, Biografen, Skørping.
 Kurt G. Hansen, Ulrikkenborg Allé 21, Kgs. Lyngby.
 Stud. polyt. Peter Hjorth, Starholm pr. Hulsig.
 Kontorist Inger Jensen, Elmegade 12, Kalundborg.
 Jeppe Jensen, Hammershøj, Jylland.
 Stud. med. Poul Erik Jensen, Holbækvej 45, Kalundborg.
 Stud. jur. Henning Johansen, Halmtorvet 4³, Kbhvn. V.
 Stud. jur. H. Chr. Kolstrup, Rosendal, Randers.
 Stud. mag. Else Lykkeskov, Vestervang, Dianalund.
 Højskoleelev Aage Bojsen Møller, Rødkilde højskole, Stege.
 Stud. jur. K. Kousgaard Nielsen, Fasanhaven 29, Gentofte.
 Kristian Nielsen, „Eghøjgård“ pr. Kirke Saby.
 *Stud. jur. Mogens Sandbjerg Nielsen, Ålekistevej 112 B², Vanløse.
 Ole Schönning Nielsen, Bredetved pr. Holbæk.
 Stud. jur. Gorm Petersen, Juliane Mariesvej 34, Kbhvn. Ø.
 Journalistelev Gunnar Petersen, Ringsted Folketidende, Ringsted.
 Stud. polit. Johs. Lund Petersen, Strandgade 27 C, Kbhvn. K.
 Stud. polyt. Harry V. Rasmussen, Abildøre pr. Bråde.
 Jørgen Samson, Svinninge.
 Kontorist Anne-Lisa Wasmaier, St. Mortensgade 5, Næstved.
- 1949 Else Abildgaard, c/o landsretssagfører A., Skern.
 Stud. theol. (Århus) Kaj V. Andersen, Skolegade 33 st., Nykøbing F.
 Seminarieelev Carl Bengtsson, Majallé 98, Herlev.
 Jensine Petersen Boelskifte, Alstrup, V. Hjermitselev.
 *Stud. jur. Niels Borchersen, Nørrebrogade 18 B², Kbhvn. N.
 Bodil Clausen, Smakkerup, Viskinge.
 Stud. med. (Århus) Konrad Dalgaard Christensen, Tingstrup, Thisted.
 Stud. odont. Hans Erik Dahl, Hårlev.
 Stud. mag. Arne Dinesen, Oreby, Sdr. Bjerge.
 Lærerinde, frk. Agnete Diernisse, c/o direktør H. P. Andersen, Ringe.
 Bibliotekarelev Astrid Marie Ejsing, Jelling.
 Stud. polyt. Aage Hansen, Rye mark, Gørlev.
 Stud. med. (Århus) Jacob Hansen, Ø. Debel, Outrup.
 Kontorist Rigmor Holm, Agerup, Onsbjerg, Samsø.
 Landmand Jørgen Højbjerg, Brangstrup pr. Rudmø.
 Kornetelev Aage Møller Jensen, Vrejlev kloster, Vrå.
 Carl-Einer Finding Jensen, Møllevej 5, Høng (Adgangskursus).
 Landmand Jørgen Lejrstofte Jensen, Smerup, Karise.
 Mogens Bloch Jensen, Sæby, Høng.
 Poul Jensen, Knudstrup, Løve.
 Stud. jur. Henning Jespersen, Strandvejen 110 E, st. th., Hellerup.
 Stud. med. (Århus) Tage Johnsen, Strandvejen, Oksbøl.
 Nora Irene Jørgensen, Munkevænget, St. Heddinge.
 Seminarist Niels Gunnar Kristensen, Løve Toelstang, Løve.
 Børge Bruunsgaard Kristiansen, Skals.
 Stud. mag. Benny Kühl, c/o fru Højlund, Ryesgade 36⁵, København Ø.
 Bankelev Sv. Valter Larsen, Gl. Torv 3, Slagelse.
 Niels Ove Lundby, Størvorde.
 Lilian Lück, Frejlev, Saxkøbing.
 Stud. med. Jakob Andreas Obbekær, Ølsted.
 Carl Berner Olsen, Falckstationen, Korsør.

Kontorist Peter Rask, c/o Lindholm pr. Rye, postboks 243, Ålborg.
Stud. med. Frede Sander Petersen, Nyrup.

Husassistent Grethe Petersen, Koldbykås, Samsø.

Jens Stenner, Smallegade 54² th., Kbhvn. F.

Seminarieelev Solvejg Rudolph, Børnehaven, Høng.

Massøseelev Kirsten Stærnrose, Sortedamsdosseringen 63 A, Kbhvn.

Jens Tideman, c/o fru Robert Andersen, Østbanegade 13¹, Kbhvn. Ø.

Ellen Stubbe Teglbjerg, Filadelfia, Dianalund.

Stud. polyt. Carl Johan Wøhlk, Korsgade 37³, Kbhvn. N.

1950 Husassist., stud. phil. Carla Johanne Andersen, c/o Muldbjerg.

Rekrut Jørgen Valdemar Andersen, Ellekilde, Fuglebjerg.

Rekrut Thorkild Andersen, Alsted præstegård, Fjenneslev.

Stud. theol. Knud Belling, Kirke Helsing, Gørlev.

Stud. med. (Århus) Andreas Lauridsen Boysen, Grønvang, Gredstedbro.

*Stud. theol. Kristian Hjerrild Buhl, Hoddeskov, Midtjylland.

Kontorelev Ejgil Erland Christensen, Storegade 88, Stege.

Journalist Hanne Lise Clausen, c/o dyrlæge A. E. Clausen, Tranebjerg.

Stud. med. John Chr. Clausen, Kruså, Padborg.

Journalist Carl Johan Elhauge, Ruds Vedby.

Henning Thomsen Eskildsen, Slagelsevej, Gørlev.

Kontorist Carl Vilhelm Frandsen, Vinkel, Højslev.

Fagskoleelev Erling Fritzen, Vinkelvej, Frederikssund.

Jepp Hagedorn-Olsen, Marbæk, Frederikssund.

Stud. phil. Kirsten Rahbæk Hansen, Brænderigården, Spjald.

Rekrut Gunnar Hemmingsen, Askeby, Møn.

Korrespondentelev Aage Gunnar Jensen, Galgebjerg, Eskebjerg.

Seminarieelev Frede Jørgensen, Krarupsminde, Føvling.

Translatørelv Poul Ewald Madsen, Bråde, Egebjerg.

Lærervikar Eva Mejlholm Nielsen, Fjand, Ulfborg.

Stud. med. Knud Nielsen, Egehøjgård, K. Såby.

Arkitektelelv Ole Olesen, Voer, Ørslev.

Revisorelev Karl Vilhelm Søholm Petersen, Mrs. Lindemann, Reventlowsgade 10¹,

Kontorelev Gurli Piester, Høng.

Kbhvn. V.

Stud. jur. (Århus) Jørn Rudbeck, Dommergården, Horsens.

Erik Sørensen, Stouby.

Stud. med. Hans Kr. Ullum, Stadion Allé 25⁶, Århus.

Stud. phil. fru Edel Lilian Vestlev, Classensgade 42, Kbhvn. Ø.

Henning Stavnsbjerg, Handrupvej 26, Brønshøj.

Hans Egon Petersen, Nærumgårdsvej 36, Nærum.

Hvis De har fundet fejl eller udeladelser i adresserne, meld det da til skolen.

Meddelelser

Oplag: 600 eksemplarer.

Vignetterne er tegnet af maleren Troels Trier, Vallekilde.

Redaktionen: Forstander, cand. mag. J. H. Monrad, redaktionssekretær Hans Bagge, fuldmægtig, cand. polit. I. Munk og stud. art. Eigil Rechnagel.

Elevmøde: Lørdag aften den 1. september og søndag den 2. september 1951.

Sammenkomst i København: Lørdag den 10. febr. 1951. Nærmere meddelelse udsendes.

Generalforsamling: Lørdag den 1. september 1951 på skolen.

Kontingent: 4 kr. årlig.

Formand: Redaktionssekretær Hans Bagge, Bredegade 14, Slagelse. Telefon 1354 (kont.) og 2202 (priv.).

Kasserer: Kontorchef, cand. polit. Erling Petersen, Aabakkevej 48, København F. Telefon Central 3800 (kont.) og Damsø 5224 u (priv.).

Sekretær: Cand. mag. Esman Eriksen, Nyvej 1, Høng. Telefon 156.

Anbefal foreningen til de klasse- og skolekammerater, der endnu ikke har meldt sig ind!

Husk at melde adresseforandring til sekretæren.